

Македонски Глас

Година XVIII 2011.
ЈУЛИ – АВГУСТ
SRPANJ – KOLOVOZ
ЦЕНА 5 КН

БРОЈ

72

ISSN 1333-7769

**KOD
PREHLADE
I GRIPE**

CAFFETIN COLD

Djeluje bez pogovora,
brzo i efikasno!

- ✓ SADRŽAVA VITAMIN C
- ✓ SMANJUJE BOL
- ✓ SNIŽAVA POVIŠENU TJELESNU TEMPERATURU
- ✓ SMANJUJE ZAČEPLJENOST NOSA
- ✓ SPREČAVA NADRAŽAJNI KAŠALJ

caffetin COLD®

ALKALOID

Za obavijesti o indikacijama, mjerama opreza i nuspojavama upitajte svog liječnika ili ljekarnika

**GLASILO ZAJEDNICE
MAKEDONACA U
REPUBLICI HRVATSKOJ**

**СПИСАНИЕ НА
ЗАЕДНИЦАТА НА
МАКЕДОНЦИТЕ ВО
РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА**

Главна и одговорна уредничка:

МАРИНА АПОСТОЛОВСКА-ВУЈАКЛИЈА

Заменик на главната и одговорна уредничка:

ЕЛИЗАБЕТА ПЕТРОВСКА

Уредништво:

Компјутерска обработка: Владо Чакмак

Лектура: Марија Георгиева-Петрик

Секретар и коректор: Елизабета Петровска

Редакциски одбор:

Огнен Бојациски

Јагода Тренеска Цветичанин

Борјана Прошев-Оливер

Редакција:

Елизабета Петровска - Загреб

Јулијана Младеновска Тешија - Осиек

Ива Чрњар - Риека

Мирјана Мајик - Задар

Милена Георгиевска - Сплит

Ovo se glasilo tiska sredstvima iz Državnog proračuna RH posredstvom Savjeta za nacionalne manjine pri Vladi RH.

Nakladnik: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj,

Zagreb, Masarykova 16/1

Matični broj: 3805760

OIB: 07739533563

Žiro račun: PBZ 2340009-1100038804

Tel./Fax: (01) 48 72 655

e-mail: zajednica.makedonaca1@zg.t-com.hr

За издавачот: Ангел Митревски

Печат: М-Принт д.о.о. Загреб

На насловната страница:

Новиот споменик “Воин на коњ” на централниот плоштад во Скопје

Автор: Марина Апостоловска – Вујаклија

Temeljem odredaba čl. 58. st. 3. Zakona o javnom informiranju RH (N.N. br. 22/1992) novine su prijavljene i registrirane pod br. 421 u Ministarstvu kulture i prosvjete, Sektor informiranja, dana 14.7.1993

Prema mišljenju Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03-1-7-94-01 od 10. svibnja 1994. ova tiskovina je oslobođena plaćanja poreza na promet.

ЗАБЕЛЕШКА: Коментарите објавени на страниците на ова списание со потписи на авторите се мислења на истите и не секогаш го одразуваат мислењето на Уредништвото. Уредништвото е одговорно само за текстовите без потпис. Материјалите испратени на нашата адреса стануваат сопственост на списанието, освен ако за тоа претходно е постигната поинаква согласност.

Збор на уредничката

Riječ urednice

ЛЕТОТО Е ЗАД НАС...

Зад нас е најжешкото лето во последниве 50 години на нашата мајка планета Земја. Но, тоа не беше причина Македонците во Република Хрватска да не ги одбележат достоинствено своите национални празници и своите активности во културните друштва на овие простори.

Така, уште еднаш го прославивме нашиот најголем национален празник ИЛИН-ДЕН, се разбира, во националниот парк Голубињак при општината Локве, за чија организација се потруди МКД “Илинден” од Риека, а особено господинот Илија Христодулов, кој веќе шест години преку “својот грб” ги дочекува сите Македонци од Хрватска, но и нивните пријатели.

Потоа, на островот Шолта повторно се одржа Летниот камп – училиште по македонски јазик, во кое децата учеа и уживаа, без разлика дали имаат потекло од Македонија или се Хрвати.

И, пред самиот крај на летото и почетокот на есента, ја одбележавме дваесетгодишнината на 8 септември кога Македонија ја прогласи својата независност. Најнапред се одржа импозантниот прием на Амбасадата на Р. Македонија во Р. Хрватска во Загреб, кој го приреди Н.Е. амбасадорот Данчо Марковски; во Сплит Друштвото “Македонија” организираше пригодна прослава; а во Скопје на плоштадот “Македонија” се одржа централната прослава по повод јубилејот.

Тоа би биле главните теми на овој број на “Македонски глас”, а во него ќе можете да прочитате и за изборите на Советите на националните малцинства во РХ, настаниите од Задар, Осиек и Сплит, како и неколку текстови за наши признати Македонци.

Марина Апостоловска – Вујаклија

Васил Тоциновски, универзитетски професор ВОДИТЕЛКА МИ Е ПОЗИТИВНАТА ЕНЕРГИЈА

Интересот на младите во Риека и нивното учество во македонствувањето е извонредно, а бројот на студентите во изминативе три академски години е 873. Бројки за почит и респект, за „Македонски глас“ ни изјави д-р В. Тоциновски

М. Г.: Веќе три години сте лектор по македонски јазик на Филозофскиот факултет во Риека. Како дојде до овој ангажман?

В. Тоциновски: Катедрата по македонски јазик на Филозофскиот факултет на Универзитетот во Риека има долга и плодна традиција. Нејзини професори во академската 1987/88 година биле Петар Кепески, Горан Калоџера и Борислав Павловски. Со години таа извонредно добро функционираше со ангажманот на проф. Калоџера. Таа работа и успесите се оние трајни траги кои и во годините по распаѓањето на Југославија се, би рекол, дежурна тема за возобновување на риечката македонистика. Во соработка меѓу Р. Хрватска и Р. Македонија, двете ресорни министерства и универзитетите “Св. Кирил и Методиј” во Скопје и во Риека идејата за Лекторат по македонски јазик стана реалност во учебната 2008/2009 година. Предлогот за мое назначување од Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура дојде по директно барање на проф. Горан Калоџера. На самиот почеток интересот на студентите беше извонреден и Лекторатот стана најголем центар за македонистика во светот.

М. Г.: Колку студентите на Универзитетот во Риека се заинтересирани за изучување на македонскиот јазик?

В. Тоциновски: Најдобра аргументација се самите бројки. Во зимскиот семестар на 2008/2009 година предметот “Македонски јазик 1” имаше осум слушатели, додека во учебната 2010/2011 година таа бројка се искачи на 170. Покрај “Македонски јазик” 1 и 2, студентите во изборните предмети ги изучуваат и “Македонска литература на 19. и 20. век”, “Македонска култура и цивилизација” и “Монографски пристап кон теми од современата македонска литература”. Би додал дека тоа е одлично конципирана програма на проф. Калоџера. Сама по себе нуди и верувам оти во овие три академски години успеавме на студентите комплексно и аналитички да им ги доближиме традицијата и континуитетот, посебноста на идентитетот на македонскиот народ, неговото минато, реалност и иднина. Оттука го извлекувам и заклучокот за интересот на младите и нивното учество во македонствувањето, а бројот на студентите во изминативе три академски години е 873. Бројки за почит и респект.

М. Г.: Во изминативе години зад себе имате неколку генерации. Можете ли да издвоите некој/а од студентите/ките на Катедрата за македонски јазик и литература кои со своите знаења предничат?

В. Тоциновски: Златното правило вели дека за професорот најдобри се неговите студенти. Во нив не инвестира само нивниот постар колега, туку побитна е онаа возвратна мерка на нивната почит, доверба и разбирање. Тие постојано умеат да ме радуваат и веселат. Но, интимно сепак, би ги споменал осумте студентки по македонски јазик од првата генерација кои извонредно добро ги совладаа македонското писмо и јазик и при крајот на првиот семестар веќе работеа и преводи. Најголемиот дел од нив токму кај мене ги работеа своите завршни семинарски обврски. Илустративен во таа смисла е и податокот што бројот за упис на предмети за македонистика не е ограничен.

М. Г.: Освен со Вашата педагошка дејност се занимавате и со пишување книги. Што Ве поттикнува на тоа?

В. Тоциновски: Пишувањето е моја стара и голема љубов па оттука литературата е мисла и смисла на моето постоење. По природа сум немирен и љубопитен човек па така, ни малку случајно, пишував и пишувам поезија, раскази и романи, литература за деца и млади, книжевна критика и есеистика, а најголема љубов ми е книжевната историја. Особено македонскиот противречен и плодноносен 19. век. Едноставно, сакам виденото и доживеаното, слушнатото и сонуваното да ги преточам во пишан збор. А тој останува вечна трага. Ја имав среќата да запознам и да другарувам со познати риечки автори, од кои посебно би ги издвоил Велерио Орлиќ, Весна Мицулиниќ Прешњак и Ёрние Гиганте Дешковиќ. Во Хрватското книжевно друштво сум негов потпретседател и уредник во редакцијата на списанието “Књижевно перо”. А тоа е само причина повеќе за вистинско творештво.

М. Г.: Неодамна во Риека ја доживеавте промоцијата на својата книга раскази “Сушачко попладне”, што од македонски беше преведена на хрватски јазик. На настанот рековте дека сте ја создале оваа книга “за македонската душа да ги обедини сушачките мириси, вкусови и бои”. Како ги објаснувате овие Ваши зборови?

В. Тоциновски: Расказите од “Сушачко попладне” напишани се во Риека. Книгата ја објави Хрватското книжевно друштво и ја доби неговата годишна награда “Књижевно перо” како најдобра книга проза за 2010 година. Преведени се на хрватски јазик и како книга првично се публикуваат. Нашиот загребски “Спектрум” ја организираше првата промоција, по која дојде и онаа во Риека. Како Македонец кој со години својата егзистенција ја врзал за овој град и крај, за нивните луѓе, приказните се сместени во различни времиња, но просторот е строго кварнерски маркиран. Со право промоторот проф. Калогера забележа дека всушност станува збор за проза која поврзува два народа и две традиции. Оттука приказните поаѓајќи од локалното урнуваат во димензиите и значењата на универзалните и општочовечките димензии на егзистенцијата. Едни и единствени се човекот, животот и светот. Исти се љубовта и добрината, почитта и довербата, омразата и поразите. Така и почетниот расказ “Неделно сушачко попладне” почнува со приказната за поделениот град – на хрватски и на италијански, во чии делови бил можен влез само со пасош. А попладнето е симбол не само на искуството, туку, ќе рече, на сеќавањата и спомените кои се дополнуваат и со годините на авторот. Да на-

помнам дека досега на хрватски јазик ми се преведени книгата раскази за деца “Свои двапати” и првично романот “Тело за грев”.

М. Г.: Доаѓајќи во Риека воспоставивте плодна соработка со Македонското културно друштво “Илинден” и со неговите членови. Колку тие контакти, акции и пријателства ја исполнуваат Вашата професорска душа?

В. Тоциновски: Прекрасно е чувството кога имате две татковини и користите два јазика. Тоа е вистинско богатство. Сакам да кажам дека Филозофскиот факултет во Риека и моите колеги се дом и средина во кој се чувствувам прекрасно. Потоа, тука како нов дом ми е МКД “Илинден” со своите активности во кои се трудам, според своите можности, да дадам и сопствен прилог; па катадневно вклучувам кафе на Вишња и слатките муабети со хрватските Македонци. А тие се вредни, почитувани и угледни граѓани на нашата прекрасна Риека. Три години сум член на Управниот одбор на МКД “Илинден” и со задоволство учествувам во неговите бројни акции и манифестации. Неговиот јубилеј – 20 години од формирањето, го чувствувам и како сопствен празник, празник на сите Македонци. Активно бев вклучен во подготовките на монографијата која деновиве излезе од печат. Едноставно, мојата професорска душа без “илинденците” би била попразна и попушта.

М. Г.: Кој е Васил Тоциновски приватно?

В. Тоциновски: Драга моја Марина, пред да ти одговорам на прашањето, најнапред длабоко да воздивнам. Не е тоа заради возраста, туку повеќе како товар од насобраното човечко, професорско и научничко искуство. Секогаш размислував со своја глава и постапував по своите мисли и размисли. Секогаш единствена водителка ми беше позитивната енергија. Нималку лесно, така скроен, ги минував годините од сопственото истражување. Ги забораив сите сплетки, интриги, злоба, омраза. Но, едноставно има некои кои не не забораваат. Нека им е на помош Севишниот. А јас сум среќен што деновиве излезе од печат книгата “Мост од виножито”. Таа е можен одговор од оваа (хрватската) и од онаа (македонската) страна во времето минато во убавата Риека со текстови за автори и дела со кои ги градиме новите мостови на пријателство, доверба и соработка меѓу нашите два народа. И податокот за еден среќен и задоволен човек, сопруг и татко на два сина, осмислен меѓу литературата и науката.

Марина Апостоловска – Вујаклија

ГЛАСАЊЕ ЗА НОВИТЕ ПРЕТСТАВНИЦИ НА МАЛЦИНСКИТЕ СОВЕТИ

На 10 јули годинава во Р. Хрватска се одржаа изборите за советите и претставниците на националните малцинства. Одзивот на гласачите беше слаб, за што Ангел Митревски, член на Советот за националните малцинства при хрватската Влада, за дневникот “Слободна Далмација” изјави:

“Ова дефинитивно е погрешен датум за изборите. Луѓето се на годишни одмори или едноставно не можат по овие горештини да излезат од своите домови. Според мене, најдобро би било да се соединат овие избори со оние за локалната самоуправа.”

М.А.В.

ПРВА КОНСТИТУТИВНА СЕДНИЦА НА СОВЕТОТ НА МАКЕДОНСКОТО НАЦИОНАЛНО МАЛЦИНСКО ЗА ГРАД ЗАГРЕБ

Загреб: На 7 септември годинава во Поглаварството на Град Загреб по трет пат се одржа првата конститутивна седница на Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб. Седницата на почетокот во името на загрепскиот градоначалник Милан Бандиќ, ја отвори и водеше неговата заменичка, Јелена Павичиќ-Вукичевиќ, заедно со колегите Давор Денковски и Елизабета Кнор. Со присутни 19 членови од вкупните 23 од новиот состав на Советот, се утврди дека има кворум за донесување правно важечки одлуки и по усвоениот дневен ред, седницата започна со работа.

За водење на седницата беше именуван Томе Апостолоски, додека за Мандатното поверенство беа именувани Лилјана Грујоска како претседател, и Лазар Тошанов и Ристо Стерјовски како членови. Лилјана Грујоска го прочита Извештајот за спроведените избори со предлог за верификација на мандатот на членовите на Советот на МНМ за Град Загреб и тој беше едногласно прифатен. Членовите на Советот во идниот четиригодишен мандат се: Лилјана Грујоска, Томе Апостолоски, Верка Гојиќ, Владе Малечков, Анастас Саша Оџаќлиески, Благоја Мирчевски, Марија Георгиева-Петриќ, Александар Гроздановски, Никола Гроздановски, Горан Стојковски, Лазар Тошанов, Орце Ламбевски, Зоран Богдановски, Елизабета Петровска, Ацко Велјановски, Рената Фирст, Горан Колески, Даниела Јованова Иванковиќ, Кирил Јовев, Марјан Гиговски, Цветко Поповски, Ристо Стерјовски и Ѓорѓи Тодоровски.

Претседател и заменик на претседателот на Советот се бираше со тајно гласање, а за броење на гласачките ливчиња беа именувани Елизабета Петровска и Ристо Стерјовски. По извршеното гласање, за претседател на Советот е именуван Томе Апостолоски, додека за заменик е именуван Орце Ламбевски. Седницата заврши со честитки на новоизбраните мандатори.

Е. П.

Разговор:

Томе Апостолоски СО ЗАЕДНИЧКИ СИЛИ ПОГОЛЕМ КВАЛИТЕТ И КВАНТИТЕТ

М. Г.: Со честитките за избор на претседател на Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб, кажете ни како лично го доживеавте овој избор?

Т. Апостолоски: Ви благодарам за честитките. Како го доживеав изборот? Тоа е многу комплексно прашање. Бев кандидат за претседател и во првиот мандат на Советот, но поради семејни причини и големите обврски што ги имав во Министерството за образование на РХ, кандидатурата не ја прифатив. По многу разговори (да не речам и наговарања) со голем број Македонци што живеат во Загреб, се кандидирав на листата на МКД “Охридски бисер”. На изборите бев избран на конституирањето на Советот и бев предложен и избран за претседател на Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб. Лично, изборот го доживувам како дадена доверба на членовите и надеж дека ќе се направи нешто повеќе за нас Македонците што живеаме во Загреб.

М. Г.: Во куќи црти, кои ќе бидат акциите на Советот во првата година од Вашиот мандат?

Т. Апостолоски: Советот беше конституиран на 7 септември годинава, а на 22 септември ќе го одржиме првиот работен состанок, на кој ќе се избере претседателството и изборот на членовите на одборите и комисиите. После тоа, првата акција на Советот ќе биде посветена на организирање заеднички состанок со сите македонски асоцијации кои работат во Град Загреб, со единствена намера меѓусебно да се запознаеме и разговараме за идната соработка, особено за координацијата на следните програми. Нашиот предлог ќе биде некои поголеми и поважни настани што се битни за македонското национално малцинство да се реализираат со заеднички сили од причина за нивен поголем квалитет и квантитет. До крајот на оваа година ќе направиме програми, а основна цел на Советот ќе биде можноста за соработка со сите кои сакаат да соработуваат за подобрување на односите на македонските асоцијации во Загреб, но и со Заедницата на Македонците во РХ и Македонската православна црква.

М. Г.: Вашата досегашна функција беше во рамките на Македонската православна црква во Хрватска. Како сега ќе ги усогласите ангажманите во Советот и во МПЦ?

Т. Апостолоски: Моето ангажирање во организирањето на нас Македонците во Р. Хрватска почнува од членството во иницијативниот одбор за формирање на Заедницата на Македонците, каде во првиот мандат бев член на Надзорниот одбор, а сега сум исто така член на Надзорниот одбор, ама на црковната општина “Св. Злата Меленска”. Во пензија сум и имам многу слободно време за работа.

М. Г.: Роден сте во Плетвар, Прилеп. Убави спомени и во првата и во втората татковина. Како денес ја доживувате Македонија, а како Хрватска?

Т. Апостолоски: Спомените се навистина убави – од детството во Плетвар, школувањето во Прилеп, па годината дена мината како учител во село Попадија, Велешко. Беа тоа и сега се години за паметење. Но, исто така имам и многу убави спомени од студентските денови и работниот век во Загреб и мојата втора татковина, каде живеам повеќе од 40 години. Овде го формирав своето семејство, живеам мирно како секој граѓанин на Загреб, ама секогаш со гордост истакнувам дека сум Македонец. Ама, како лојален граѓанин на Хрватска имам обврска дека на некој начин треба да и се оддолжам за тоа што ми овозможила да живеам задоволно и мирно на овие простори.

М. А. Вујаќлија

ДЕСЕТТА СЕДНИЦА НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЗАЕДНИЦАТА

Загреб: Членовите на Управниот одбор на Заедницата на Македонците во РХ на 16 јули годинава ја одржаа својата десетта седница. Седницата ја водеше претседателот Ангел Митревски и по усвоениот дневен ред и записникот од минатата седница, се расправаше за овогодишниот Финансиски план како и за Полугодишниот финансиски извештај, кои по расправата, беа едногласно усвоени од членовите на Управниот одбор. Се расправаше и за реализацијата на претстојните културни манифестации како што се “Илинден”, Летниот камп на Шолта, “Денот на Заедницата”, и трибината “Македонија вчера, денес, утре”. Исто така, претседателот Митревски рече дека од Советот за национални малцинства на РХ оваа година се добиени средства во вкупен износ од 30.000,00 кн., кои се наменети за реновирање и адаптација на просториите на Заедницата, а се предвидува тоа да биде реализирано на есен. Се расправаше и за повторното воспоставување на Веб страницата на Заедницата.

Врзано за работата на списанието “Македонски глас”, се донесоа неколку одлуки: се разрешија Еми Лонгин, Владо Настески и Ратко Димовски од членството на Редакцијата на списанието “Македонски глас” како досегашни дописници од Задар, Риека и Пула, и Горан Калоѓера од членството на Редакцискиот одбор, и се именуваа Мирјана Мајкиќ и Ива Чрњар за членови на Редакцијата на списанието “Македонски глас” и за дописници од Задар и Риека, и Борјана Прошев-Оливер за член на Редакцискиот одбор. На наредната седница на УО ќе се повика и главната и одговорна уредничка Марина Апостоловска, за да се разговара за подобрување на работата на “Македонски глас”.

Претседателот Митревски ги извести присутните за одржаните избори за членови на Советите и претставници на МНМ во РХ и изрази честитки за новоизбраните членови. На крајот на седницата, Петровска рече дека издаваштвото на Заедницата е збогатено со уште четири нови книги: “Нескротливо чувство” од Ивона Дуноски, “Стари македонски семејства во Хрватска” од Марина Апостоловска, “Пат – Друг пат” од Лилјана Димова Петернел и “Носталгија и љубов” од Мирјана Мајкиќ и Еми Лонгин.

Е. П.

Во знакот на 20 години на постојењето

Сплит: Годинава пулсира во одбележување на 20-годишни јубилеи. Покрај двете де-

цени од самостојноста на Република Македонија, во Сплит беше одбележана и 20-годишнината од основањето на нашето сега веќе афирмирано и потврдено македонско културно друштво “Македонија”.

Зад нас останаа тешки години за Македонците кои живеат во Хрватска, а кои по распаѓањето на поранешната држава Југославија одеднаш станаа странци. Потоа, следеа години на докажување и зачувување на македонскиот национален идентитет. Во оваа насока, огромна улога има токму МКД “Македонија”, кое преку своите активности тоа и ден денес го докажува и потврдува.

Токму Македонците од Сплит се и првите кои надвор од границите на Република Македонија, во 2001 година ја потпишаа Петицијата за признавање на земјата како независна држава. За два дена беа собрани над 32 илјади потписи, а Петицијата беше упатена до првиот претседател на независна Македонија, Кирил Глигоров, до тогашниот хрватски претседател Фрањо Туѓман и до Организацијата на Обединетите нации. А потсетување на првите чекори на МКД, направи токму и првиот претседател на друштвото Владимир Апостолски, на 30 јуни годинава, токму на денот на формирањето на Друштвото по чиј повод беше организирана прославата.

Апостолски, кој е и почесен претседател на МКД “Македонија”, се потсети на значењето на Петицијата и на огромната желба на Македонците за вековните стремјежи да имаат своја самостојна држава. Тој, исто така, ја потенцира и улогата на Друштвото кое со своето формирање внесе нов содржински живот меѓу Македонците, од запознавање до негување на културното и националното наследство.

Во освртот на 20-годишното работење на Друштвото посочени се и некои позначајни проекти како што се хуманитарната помош за Македонците од Албанија, упатена во 1993 година, потоа посетата и положувањето цвеќе на местото на загинавањето на македонскиот претседател Борис Трајковски, промоциите на важни книги, посетата на македонскиот претседател Ѓорге Иванов на Сплит и на други угледни личности од македонското политичко милје, многубројните предавања на историски теми...

Фолклорната група, пејачката група и етно работилницата се дел од Друштвото, кои со своите бројни активности репрезентативно го претставуваат не само во Хрватска, туку и надвор од неа.

На прославата на МКД “Македонија”, од името на Европското движење во Сплит, секретарот Хрвоје Босниќ врачи уметни-

чка слика со желби за добра соработка и по влегувањето на Хрватска во Европската унија.

М. Г.

Шибенскиот Сан Ремо го видоа и македонски гости

Шибеник: 14-тиот Фестивал на далматинската шансона во најстариот град на Јадранот – Шибеник, на 19 и 20 август блесна со полн сјај. Покрај веќе докажаните пејачи кои буквално ја освоија бројната публика, имаше и Македонци кои на овие простори го минуваат својот одмор. Традицијата која ги негува старите италијански хитови испеани пред многу години, но и оние новосоздадените далматински песни преку музичкиот спектакл приредија вистинско летно доживување.

Воодушевени од амбиентот пред познатата шибенска катедрала Св. Јаков, македонските гости ги проследија двете вечери на Италијанска канцона и на Далматинска шансона.

- Јас сум вљубеник во италијанската канцона, а ја обожавам и далматинската песна, па овие две вечери за мене беа посебно доживување. Генерално гледано, целиот амбиент, изведувачите, поставеноста на бината, песните... сето тоа ме потсети на фестивалот Сан Ремо, на кого се сеќавам со посебни чувства, а дел од песните кои станаа и евергрини ги пеам и ден денес, ни рече Кети Арсова, адвокат од Скопје, која со своето семејство и пријателите ова лето одморот го помина во Шибеник.

Од сцената на Фестивалот се слушаша познатите хитови на Тото Котуњо, Рамацоти и многу други познати имиња, а при интерпретацијата на песните публиката пееше како во хор. Од новосоздадените далматински песни, во натпреварувачката вечер, прво место освои Нено Белан со песната “Океани љубави”. Меѓу другите изведувачи настапија и Џани Стипаничев, Нушка Драшчек, Вана, како и клапите Камби, Искон и Куфит.

М. Г.

Македонски фолклор во Сплит

Сплит: Пред бројните присутни посетители на сплитската Рива, во август годинава гостите од Прилеп, КУД “Мирче Ацев” ја претставија убавината на македонскиот фолклор и силата на темпераментот на македонскиот народ. Фолклорната група составена од машини и женски изведувачи на достоен начин го презентираше богатството на нашиот традиционален фолклор, вклучувајќи ги богатите македонски народни носии, песни и репрезентативни ора.

По настапот на одбележувањето на нашиот најголем празник Илинден, во Голубињаќ, Горски Котар, тие настапија и во Сплит, каде присутните ги воодушевија со фолклорните изведби. Пред бројните присутни посетители ја претставија убавината на македонскиот фолклор и силата на темпераментот на македонскиот народ.

- Прекрасно се почувствував кога во Сплит бев присутна на културниот настан на кој настапија гостите од Прилеп. Мене секогаш душата ми се исполнува кога слушам македонска музика, особено кога сум надвор од татковината. А прилепчаните посебно ме развеселија, бидејќи и јас сум од Прилеп, дојдена пред 48 години во Хрватска, ни рече пензионерката Вера Ковиловска која живее во Сплит.

Минатата година фолклорната група на македонското-културно друштво “Македонија” од Сплит гостуваше во Прилеп, а годинава своја турнеја по Хрватска, прво во Риека, па во Сплит и Макарска имаше прилепското културно уметничко друштво “Мирче Ацев”. По настапот на сплитска Рива, играорците ги посетија просториите на МКД “Македонија” каде во пријатен амбиент се дружеа со членовите на ова друштво.

Ансамблот “Мирче Ацев” е основан во 1947 година, а во досегашната работа има покажано видни резултати. Во сите овие години постоене имаат одржано преку 2500 концерти, а учествувале и на повеќе смотри, како во Македонија, така и во странство.

КУД “Мирче Ацев” има повеќе од 250 членови поделени во пет групи, почнувајќи

од најмалата возраст од 6-7 години, па се до првата екипа.

М. Г.

Соработка меѓу библиотеките на Задар и Битола

Задар: “Навистина треба да бидеме благодарни што библиотеката во Задар со почитување нè повикува на вакви средби.” Иван Пехар, управникот на “Градска библиотека Задар”, го поздрави МКД “Билјана” и претседателката Мирјана Мајиќ, при што потенцираше дека е таа мотор на Друштвото и мост меѓу Македонците и Хрватите во Задарската жупанија. По тој повод, на 21 јули годинава се потпиша Повелба за соработка и беа промовирани две книги од Македонија, поточно од битолски поети. Повелбата ја потпишаа од Задарската градска библиотека Иван Пехар, управникот на библиотеката и Анета Стефановска, бивша пратеничка од Македонскиот парламент. На потпишувањето присуствуваа и програмскиот директор на библиотеката Илче Стојановски, Емилија Стефановска и други.

Од Задарската жупанија пристигна факс со текст: “Задарска жупанија ја поздравува соработката помеѓу овие две земји и нагласува дека Македонците се пријатен и топол народ со кого секогаш е убаво да се соработува.”

МКД “Билјана” по тој повод приреди пригоден програм на гостите од Битола и им подари книги.

М. М.

КУМАНОВЧАНИ ВО ЗАДАР

Задар: На 8 јули годинава балетското студио “МАК” од Куманово настапи во За-

дар. До соработката дојде со помош на водителката Мери Стојановска. “Децата ги дочекавме со голема љубов, им подготвивме добредојде, скромно, но се надеваме убаво. Оваа програма ја финансираше Задарската жупанија. Освен ритмика и игрокази, го одигравме и македонското оро на песната Македонско девојче. Децата ги повикавме на коктел во Друштвото и си ги разменивме впечатоците од настапот”, ни изјави Мирјана Мајиќ.

Децата беа сместени кај едно хрватско семејство кое веќе неколку години живее во Македонија, односно во Куманово, каде ја извршува својата католичка мисија. Семејството Мотак од Задар покрај своите 7 деца прими и 13 од Куманово, а другите ги смести кај свои пријатели.

Осумте дена колку им траеше престојот во Задар, ги искористија за капење и, се разбира, за разгледување на градот и неговите убавини.

М. М.

СОРАБОТКА НА ЗАДАРСКИ И ШТИПСКИ БИБЛИОТЕКАРИ

Задар: На 28 јуни годинава “Градска библиотека Задар” ги повика членовите на МКД “Билјана” од Задар на средба со библиотекарите од библиотеката “Гоце Делчев” од Штип, Република Македонија. Оваа успешна соработка започна уште пред неколку години со потпишување на Повелба, на која исто така бевме повикани да присуствуваме.

На почетокот на средбата, членовите на инструментално-музичката секција, Иван

Андријевиќ и Мирослав Стојановиќ отсви-реа и отпеаја неколку изворни македонски песни со што предизвикаа голем аплауз кај присутните. Со нив пеевме и сите ние, многуте членови на друштвото, заедно со нашите хрватски пријатели.

По настапот, управникот на "Градска библиотека Задар" ги поздрави гостите од Штип и пофално зборуваше за нивната соработка. Делегацијата од Штип ја предводеше директорката на библиотеката "Гоце Делчев", Орхида Лазарова, а со неа во придружба беше и претходната директорка Вилма Јованов, која е иницијатор и најзаслужна за оваа плодна соработка, како и информатичарот Драган Ѓорѓиев и поетот д-р проф. Зоран Малинов. Разговорот течеше спонтано и срдечно, без оглед на јазичната разлика.

И претседателката на МКД "Билјана", Мирјана Мајик, лично беше повикана од домаќините да ги поздрави гостите, односно своите сонародници. Таа му се заблагодари на управникот на "Градска библиотека Задар" на неговата внимател-

ност што секогаш го повикува друштвото на вакви средби, а на гостите од Штип им посака добредојде со зборовите: "Ви посакувам убав престој во Задар за да си понесете во Македонија добри впечатоци. Овој град сигурно сте го засакале доаѓајќи овде повторно, а јас навистина ви посакувам да се чувствувате како да сте дома", а потоа ја прочита песната "Мојот дом" од првата нејзина книга "Носталгија и љубов", која оваа година излезе од печат.

Дружењето продолжи со размена на подароци – книги од библиотеките, па така и МКД "Билјана" доби на подарок неколку интересни книги, но и им врачи на гостите од Штип неколку книги во издание на Заедницата на Македонците во РХ како мал придонес кон збогатувањето на Штипската библиотека. Делегацијата од Штип, пак, донесе 50-тина книги кои беа изложени во Задарската библиотека.

На крајот сите се почестија со заедничко кафе и со желба овие средби на плодна соработка да се одржуваат и понатаму на взаемно задоволство.

М. М.

КОНЦЕРТ НА ХРВАТСКИ ФOLKПОРИСТИ ВО СКОПЈЕ

Скопје: На 21 јули годинава КУД "Хрушевац Купљенски" од Купљеново при загрпската општина Запрешик пред повеќе од стотина граѓани одржа концерт во новиот парк "Јане Сандански" во Скопје. Хрватските играорци се претставија со песни и игри од Хрватското Загорје, а по нивниот настап со македонски традиционални ора и песни настапи ЖКУД "ВладоТасевски" од Скопје.

Приредбата ја следеа околу двесте посетители, кои ги разгалија срцата и со загорските и со македонските песни и изведби.

М. А. В.

"ПЛЕТЕНКА" ОД БИТОЛА ДО МУРТЕР

Муртер: На 6 јули годинава во рамките на Муртеранското лето на главниот плоштад

во Муртер настапи КУД "Плетенка" од Битола. Беше тоа прекрасна вечер, а на звуците на македонските песни околу двесте души на плоштадот пееја или го играа македонското коло.

КУД "Плетенка" зад себе има многу меѓународни и меѓу-атлански настапи... Јапонија, Бразил, Португалија, Малта. На овој прекрасен полуостров дојдоа по препорака на хрватскиот конзул кој има своја канцеларија во Битола.

Фолклористите до Муртер патуваа долго по нивните настапи од Будва во Црна Гора, Велика Горица, два концерта во Врбовец, Руде кај Самобор.

Но, нивниот предводник Златко Стојчевски специјално за "Македонски глас" ни изјави: "Ако треба ќе препешачиме уште десет илјада километри поради задоволството кое ќе го видите на непознатите лица пред кои го прикажувате мелосот на Македонија."

М. А. В.

Концерт на КУД "Препород" од Дуго на Каменичкото културно лето

Македонска Каменица: Со целовечерен концерт на Културно уметничкото друштво "Препород" од Дуго село кај Загреб, на 10 август годинава во Македонска Каменица започна "Каменичкото културно лето".

Гостите од Хрватска се претставија со песни и игри од околината на Загреб, Задар, Загорје и од планинските предели на Медведница, а притоа презентираа богат фолклор и изворни народни носии, стари и над стотина години.

Според Драган Костовски, директор на Центарот за култура "Романса" од Македонска Каменица, "Каменичкото лето" ќе донесе десетина целовечерни програми со настап на фолклорни ансамбли од Македонија и Бугарија, театарска претстава, изложба на графики, а ќе заврши со концертот на Здравко Чолич. Содржините од годинешното каменичко културно лето се финансирани со средства од Општина Македонска Каменица.

МИА

"Медеја" за крај на 51. "Охридско лето"

Охрид: Претставата "Медеја" на 20 август годинава на сцената на Античкиот театар премиерно беше изведена од членовите на Битолскиот народен театар, со што заврши 51-то издание на фестивалот "Охридско лето". Претставата ја режираше Нада Кокотовиќ од Хрватска, која рече дека и

е особена чест што една реномираната манифестација како што е “Охридско лето” ќе биде затворена со проектот што таа го работи со Битолскиот народен театар. Улогата на Медеја ја интерпретираше Јулијана Мирчевска, а артистичката екипа ја сочинуваа Здравко Стојмиров, Соња Михајлова, Христина Христова, Митко С. Апостоловски, Валентина Грамосли, Габриела Петрушевска, Никола Пројчевски, како и хористите Менка Бојациева, Соња Ошавкова Јулијана Стефановска, Катерина Сневска и Марина Стефановска.

МИА

Скопје доби најмодерен аеродром на Балканот, “Александар Велики” со нов лик

Реконструираниот аеродром “Александар Велики” во Скопје, инвестиција на турски ТАВ, на 6 септември беше официјално пуштен во употреба. Аеродромот е десет пати поголем од досегашниот, со капацитет да обезбеди услуга за четири милиони патници годишно.

Во скопскиот аеродром, кој “ТАВ Аеродроми” го презеде во март минатата година и со него ќе управува во следните 20 години, до март 2030 година, турската компанијата вложи 100 милиони евра. Модернизацијата и изградбата траеја 18 месеци и 5 дена. Со отворањето нова терминална зграда од 40 илјади квадратни метри со шест патнички пристапни мостови, “ТАВ Аеродроми” го зголеми капацитетот на 4 милиони патници, ја прошири пистата, како и карго делот и паркинг просторот. Изграден е и карго хангар со капацитет од 40.000 тони годишно, нова противпожарна станица, службена зграда од 5.000 метри квадратни, паркинг за 1.300 возила, 23 места за чекирање, а постојната пистата е проширена за 500 метри.

Во средишниот дел на аеродромската зграда е поставен симболот на аеродромот – споменик на Александар Велики поставен на коњ. Споменикот е подарок за Македонија од Мурат Орнекол, оперативниот директор на концесионерот ТАВ.

МИА

Нова Програма за културна соработка

Дубровник: Министерите за култура на Македонија и на Хрватска, Елизабета Канческа-Милевска и Јасен Месиќ, на 10 јули годинава при билатерална средба во Дубровник потпишаа нова Програма за културна соработка меѓу двете министерства за периодот 2012-2015 година.

- Програмата моделира правна рамка која ќе им овозможи на институциите и уметниците непречена комуникација, ќе ја стимулира нивната соработка која ќе може да обезбеди реализација на низа заеднички претставувања и проекти, соопшти Министерството за култура на Р. Македонија.

Канческа-Милевска, се вели во соопштението, изрази особена благодарност до

хрватските експерти и Министерството за култура на Хрватска, кои на нашите експерти од областа на нематеријалното културно наследство, во текот на оваа година им помогнаа во изработката на три апликации за номинирање за впишување во Репрезентативна листа за заштита на нематеријалното културно наследство на УНЕСКО.

Од особена важност, укажала министерката, е реализацијата на изложбите кои се предвидуваат со новата Програма, а станува збор за “Невидливиот пејзаж” и “Пресек на македонската ликовна сцена од независноста до денес”, во организација на Музејот на современата уметност во Скопје во Хрватска и изложбите “Современ хрватски дизајн”, во организација на Хрватското дизајнерско друштво и “Современа хрватска скулптура”, во организација на галеријата “Кловиќеви двори” од Загреб во Македонија.

МИА

Предавање на отец Кирко во Хрватското воено училиште

На 22 септември годинава, пред високи војни офицери при вооружените сили на Р. Хрватска кои посетуваат настава во “Заповедно стожерната школа” во Загреб, а на покана од мајор Мира Жутиќ, наставничка по воена етика на Хрватското воено училиште, парохискиот свештеник на Македонската православна црква во Хрватска, протојереј Кирко Велински одржа предавање на тема: “Православната црква денес, хиерархијата или структурата во Православната црква и дијалогот помеѓу Православната црква со останатите верски заедници, посебно со Римокатоличката црква”. На огромно задоволство, токму во оваа група е и еден наш, македонски старешина, полковник Димитар Бошковски, кој ќе остане овде една година во рамките на усовршување и унапредување на односите помеѓу вооружените сили на РМ и РХ.

Д. Велински

МИНИСТЕРОТ ПОПОСКИ ВО ОФИЦИЈАЛНА ПОСЕТА НА ЗАГРЕБ

Загреб: Потпретседателот на хрватската Влада и министер за надворешни работи и европски интеграции Гордан Јандроковиќ на 29 август годинава се сретна со неговиот колега Никола Попоски, министер за надворешни работи на Република Македонија при неговата официјална посета на Загреб.

Министерот Јандроковиќ на својот колега му го честита неодамнешниот избор за министер за надворешни работи на Р. Македонија, па истакна дека Хрватска ја одбрал за негова прва службена посета и дестинација што го смета за знак на пријателство, доверба и желба за понатамошно унапредување на билатералните односи, кои, и двете земји, ги оценуваат како одлични и без отворени прашања.

Посебен акцент двата министри дадоа на темите за европските интеграции. Министерот Јандроковиќ притоа рече дека завршувањето на хрватското пристапување за членство во Европската унија е јасен знак и порака на државите од југоисточна Европа дека овој процес, со спроведувањето на реформите и исполнување на последните зададени критериуми, може да се заврши. Притоа повторил дека Хрватска и дава поддршка на Македонија и на другите земји во регионот на нивниот пат кон евроатланските интеграции како единствена гаранција за трајниот мир, стабилност и просперитет на југоистокот на Европа.

Во текот на разговорите за меѓусебната стопанска соработка министрите се сложија дека постои

простор за нејзино понатамошно продлабочување, па потсетија дека во првите шест месеци на оваа 2011 година вкупната стоковна размена изнесувала околу 100 милиони евра, што е за 15 проценти поголема отколку минатата година. Во таа насока министрите предложија формирање посебна министерска координација на која ресорните органи на двете земји ќе работат за што поголема стопанска соработка на повисоко меѓудржавно ниво.

Како посебен мост меѓу двете држави на разговорите беа истакнати активностите на македонското и хрватското малцинство, при што министрите изразија задоволство за начинот на кој се остваруваат малцинските права во рамките на меѓународниот документот на Согласноста за заштита на малцинствата. Притоа се согласија дека ваквиот начин за решавање на малцинската проблематика може да биде пример и на другите земји во регионот.

При својата официјална посета на Република Хрватска министерот Н. Попоски оствари средба и со претседателот на Хрватска Иво Јосиповиќ и со потпретседателот на Владата на РХ и министер за земјоделство Петар Чобанковиќ.

М. А. – Вујаклија

Министерот за одбрана на РМ, Фатмир Бесими во Хрватска

Загреб: Министерот за одбрана на Република Македонија, Фатмир Бесими на 9-ти септември годинава оствари официјална посета на Република Хрватска, по покана на министерот за одбрана на Република Хрватска, Давор Божиновиќ.

За време на посетата, по разговорите во четири очи, се оствари и билатерална средба со МО на РХ, Давор Божиновиќ. Двајцата министри оценија дека односите меѓу Република Македонија и Република Хрватска во континуитет се одлични во сите области од взаемен интерес, како и во соработката меѓу двете министерства.

Потврдено е уверувањето дека Македонија ги прави сите усилби за Евро-атлантската интеграција и позитивниот пристап кон регионалната безбедност и соработка. Двајцата министри, по разговорите, дадоа изјави за средствата за информирање, пренесувајќи ги заеднички ставови за високиот степен на соработка меѓу двете земји и модалитетите за натамошни активности меѓу двете министерства за одбрана.

Министерот Фатмир Бесими одржа и предавање во Хрватското воено училиште “Петар Зрински”, пред новата генерација на старешинскиот кадар, на тема: “Глобална безбедност и светскиот мир”. Предавањето на министерот Бесими предизвика интерес и беше проследено со прашања од слушателите.

Македонската делегацијата ја посети и приватната фабриката за производство (метал и метални производи) на пешадиско оружје ХС “Продукт” во Карловац.

М. А. – Вујаклија

**СО ТАПАН И ПРИЈАТНИ ЗБОРОВИ
ВО ЧЕСТ НА 8 СЕПТЕМВРИ**

И во Загреб свечено одбележана 20-годишнината на македонската самостојност

Државниот празник 8 септември – Денот на независноста на Република Македонија, Амбасадата на Р. Македонија во Р. Хрватска достоинствено го одбележа во Загреб. Дваесет годишниот јубилеј од Македонската независност во Загреб беше прославен во Палатата Дверце, Горни Град, во здание што е изградено пред четири столетија.

И, меѓу барокните одаи, мебел, слики, вазни, кристални лустери и две стотината присутни се пролеа галичкиот тапан и зурла. Младите момчиња и девојки на Хрватско-македонското друштво “Сунце” од Загреб ја воодушевија публиката со изведбите на неколку македонски традицио-

нални песни и танци. Потоа, амбасадорот на Р. Македонија во Р. Хрватска, Н.Е. Данчо Марковски ги поздрави присутните, меѓу кои беа претставници на целиот дипломатски кор, Кабинетот на претседателот и Владата на Р. Хрватска, градоначалникот на Град Загреб, Милан Бандиќ, министерот за одбрана на Р. Македонија Фатмир Бесими, претставници на сите македонски асоцијации во Хрватска, на чело со претседателот на Заедницата на Македонците, Ангел Митревски, како и многу лица од јавниот живот на “лијепа наша”, особено незаборавниот Арсен Дедиќ.

Во своето обраќање Н.Е. Марковски, меѓу другото рече: “Свесни сме дека мораме да ја одработиме нашата следна задача за евро-атлантско интегрирање на нашата земја, каде заеднички ќе ги делиме принципите на Европската унија. Тука во Република Хрватска го развиеме цврстото пријателство на основите на почитување меѓу нашите два пријателски народи”, па додаде: Македонија често се споменува како земја која има стари корени, ама сепак има млада демократија. Сепак, 20-те години на една независна држава е долг, кога можеме да речеме дека сме зрела, развиена и напредна демократска држава. Држава која успеа да го заземе своето место во меѓународната заедница и притоа да ја задржи својата позитивна енергија. Ми навме пат исполнет со многу искушенија, се соочивме со борбата околу меѓународното признавање, стопанските блокади, трансформациите, но изминативе 20 години беа и години на просперитет, кога ги поставивме темелите на македонската државност: институции, војска, дипломатија, сопствена на-

ционална валута и воспоставивме држава која ги почитува правата на своите граѓани. Македонската традиција на етнички и верски соживот и соработката со сите наши пријатели во соседството и пошироко, нè охрабруваат на овој наш пат да донесуваме праведни решенија, кои можат да бидат пример и за другите држави во регионот. Благодарам на вниманието и да наздравиме за 20-те години самостојна Македонија. Hvala Vam na pozornosti i podignimo čaše i nazdravimo.

Марина Апостоловска – Вујаклија

МАКЕДОНСКАТА НЕЗАВИСНОСТ ОДБЕЛЕЖАНА ВО СПЛИТ

Со збор и песна Македонците од Сплит и нивните гости се потсетија на 8 септември 1991 година – Денот кога Македонците се одлучија за самостојност. Веќе 20 години опстојува стремежот на бројните генерации Македонци и идеалот да ја видат Македонија како самостојна држава

Јубилејот две децении од независноста на Република Македонија со пригодна свеченост беше одбележана и во Сплит, во организација на МКД “Македонија”, каде што во новите простории се одржа Вечер посветена на важниот датум од македонската историја. На настанот присуствуваа истакнати личности на Македонците во Сплит, од Сплитско-далматинската жупанија, од Градот Сплит, како и претседатели на советите на словенското, бошњачкото и српското национално малцинство на град Сплит и претставник на Унгарците.

Со збор и песна присутните се потсетија на 8 септември 1991 година – Денот кога Македонците се одлучија за самостојност. Веќе 20 години опстојува стремежот на бројните генерации Македонци и идеалот да ја видат Македонија како самостојна држава.

Заменик жупанот на Сплитско-далматинската жупанија, Виско Халадиќ се осврна на пријателските односи помеѓу Република Хрватска и Република Македонија. Тој истакна и дека Градот Сплит прави максимални напори за поддршка на малцинствата, вклучувајќи го и македонското национално малцинство, за што сведочи и последниот чин на доделувањето на новите простории за МКД “Македонија”.

Реферат за 20 години од независна Македонија прочита Венка Џанко, претседателка на Советот на македонското национално малцинство за Град Сплит. Таа се задржа на значењето на независноста на земјата, на генерациите кои се сведоци на пустите желби на оние кои ги дадоа животите за самостојна Македонија.

И претседателот на МКД “Македонија” и претседател на Заедницата на Македонците во РХ, Ангел Митревски се обрати до присутните, а меѓу другото, ја истакна желбата на сите Македонци за што поскорешно влегување на нашата татковина во евроатланските интеграции. “Надежта дека ќе се реши проблемот со името што ни го наметна Грција живее во секој Македонец,

како и заложбите на кои во голема мерка е насочена и надворешната политика на државата, особено добрите односи со соседите и пошироко, мир и стабилност во регионот, зачувувањето на националниот идентитет на Македонците вон границите на РМ, создавање услови за влегување во НАТО и ЕУ”, рече Митревски.

Милена Георгиевска

НА 8 СЕПТЕМВРИ МАКЕДОНИЈА ПРАЗНУВАШЕ ДО ВОИНОТ НА КОЊ

Скопје: Централното одбележување на дваесетгодишнината од одбележувањето на независноста на Македонија се оствари на плоштадот “Македонија”. Пред околу повеќе од илјада луѓе по тој повод беше одржана импозантна манифестација.

Најнапред за празникот и јубилејот говорea претседателот на Р. Македонија, Ѓорге Иванов, и македонскиот премиер Никола Груевски. Притоа, со честитките за јубилејот и двајцата се потсетија на 1991 година кога по референдумот беше прогласена независноста на Република Македонија. На овој ист плоштад тогашниот прв претседател на македонската влада Никола Кљусев со шампањско ги поздрави членовите на новата Република и Влада, а првиот претседател на Р. Македонија, Киро Глигоров рече: “Чест ми е на сите Македонци да ви го честитам овој ден, затоа што ова е ваше дело, од вас остварено на мирен и демократски начин, со вашето референдумско изјаснување за слободна, суверена и самостојна Македонија.”

За прославата беше организирана богатата уметничка програма на која настапија: Македонската филхармонија, Хорот и Балетот при Македонскиот народен театар, ансамблот за народни песни и игри “Танец”, солистите Игор и Ана Дурловски, под диригентската палка на маестро Борјан Цанев.

До новиот споменик “Воин на коњ” беше тоа настан за паметење. Се надеваме дека ќе имаме уште такви настани за вакви големи одбележувања на македонската историја.

М. А. В.

ОТВОРАЊЕ НА СПОМЕН КУЌАТА НА ТОШЕ ПРОЕСКИ

- Горџе кај што има рој од ѕвезди, кај што спијат луѓе драги, мајка ми, татко ми... да ги видат, сите мои песни како траги... Таму еднаш ќе ве сретнам, во тишината на вечниот мир, кај што ме допре Божјата рака, од небото над мојот сакан манастир! – дел од стиховите на песната „Крушево“

На Гумење во Крушево на 25 април 2011 година, пред илјадници посетители и гости, како и бројни обожаватели кои дојдоа уште еднаш да ја искажат својата почит и љубов за Тоше, меморијалната спомен куќа на Тоше Проески – симбол на младоста и хуманоста, беше

свечено отворена со премиерните стихови на песната “Крушево” која ја напишал Тоше, а ја рецитираше Раде Шербеџија следен од музиката на Влатко Стефановски на гитара. На отворањето настапија и хоровите “Св. Злата Мегленска” и “Златно славејче”.

Спомен куќата свечено ја отворија премиерот Никола Груевски и министерот за култура Елизабета Канческа Милевска, а беше осветена со верска процесација предводена од Архиепископот Охридски и Македонски, г.г. Стефан.

- Од денес, приказната за Тоше е збогатена и со неговиот Спомен-дом, објект и композиција кои во многу нешта ја изразуваат неговата личност и делата по кои беше познат. Крстот како симбол на неговата искрена верба во Бога, бетонот како симбол на едноставноста но и долговечноста, стаклото како симбол на човековата минливост и ранливост и водата како симбол на чистотата и животот со кој зрачеше овој човек. Врвно уметничко дела чија надворешност е само вовед во она што ве очекува внатре, а внатре е она без што приказната не би била цела – таму се неговите песни, инструменти, таму е неговиот лик, таму се чувствата, таму се емоциите, таму е човекот кој во навек не задолжи сите нас и цела Македонија. Тоа е приказната за Тоше, на отворањето истакна премиерот Груевски.

Објектот, кој ноќе е посебно осветлен, е изграден од бетон и стакло во форма на крст на површина од околу 870 метри квадратни и во него се сместени личните предмети на Тоше. Тоа е место на еден хронолошки приказ на неговиот живот со 350 автентични екс-

понати, кои се сопственост на семејството Проески. Во централниот дел од објектот се наоѓа молитвеник со сите верски предмети што ги поседува Тоше, како и неколку негови запишани размислувања кои го воделе низ животот, а се поврзани со вербата, љубовта, семејството, пријателството. Меѓу бројните експонати се и две восочни фигури на Тоше во природна големина – едната како стои со микрофон, а другата како седи пред клавијатура. Особено се интересни презентациите на неговото студио во кое музицираше и компонираше и автентичната реплика на дневната соба од неговиот дом во Злокуќани. Целиот објект е опремен со најсовремена техника и е илустриран со музиката на Тоше, заедно со предвидените визуелни ефекти преку LCD-екрани на кои постојано ќе се емитуваат неговите концерти и спотови.

Околината со амфитеатарот на објектот е наменета за одржување собири, но и за одмор и релаксација на посетителите. Тргувајќи од желбите и навиките на обожавателите на Тоше, по целата должина на локацијата е предвиден и еден ѕид на кој секој посетител ќе може да остави порака или мисла за својот идол. Во овој парк посебно место има едно црешово дрво, кое е симбол на искреноста која Тоше постојано ја бараше во луѓето, а околу и во објектот бесконечно ќе тече вода, како што е бесконечно неговото минато, сегашност и неговата иднина која што ја чувствува и негува целиот Балкан, неговите фанови, неговите пријатели, крушевчани и семејството Проески.

Е. Петровска

ПРОСЛАВА НА ИЛИНДЕН

Честитка од претседателот Иванов по повод ИЛИНДЕН

Скопје: Претседателот Ѓорге Иванов по повод националниот празник ИЛИНДЕН – 2 Август, упати честитка до граѓаните на Република Македонија и сите Македонци ширум светот.

- Денес Република Македонија одбележува 108 години од Илинденското востание и 67 години од второто заседание на АСНОМ. Денес сите македонски граѓани имаат причина за славење и гордост. Денес празнуваат сите Македонци ширум светот, а празнува и секој слободољубец и хуманист. Врз цврстите темели што ги поставија нашите предци, Република Македонија, слободна и независна продолжува со својот развој и напредок. Пред нас претстои континуирана работа во која македонските граѓани обединети ќе работат на изградбата на современо и просперитетно општество, истакна претседателот Иванов во честитката по повод одбележувањето на 2 Август.

МИА

ТРАДИЦИОНАЛНА ПРОСЛАВА НА ИЛИНДЕН ВО ХРВАТСКА

Поздравна честитка на претседателот Митревски

Риека: Македонскиот национален празник Илинден е најголемиот празник за македонскиот народ. Затоа Заедницата на Македонците во Република Хрватска и Македонското културно друштво “Илинден” секоја година организираат голема прослава во парк шумата Голубињак во Горски Котар, општина Локве. Оваа година прославата се случи на 30-ти јуни, а организатори беа: Заедницата на Македонците во Република Хрватска, предводена со претседателот Ангел Митревски, МКД “Илинден” од Риека, со претседателката Ивона Дуноски-Митев, Советот на МНМ за Град Риека и претставникот на МНМ за ПГЖ, МПЦО “Св. цар Константин и царица Елена” во Риека, со претседателот Илија Христодулов.

На прославата присуствуваа Македонци од цела Хрватска: Риека, Пула, Задар, Загреб, Сплит и Осиек. Поздравни говори на одржаа Данчо Марковски, амбасадор на Република Македонија во Република Хрватска, Ангел Митревски, претседател на Заедницата на Маке-

донците во Република Хрватска и Велимир Лозаноски, потпретседател на МКД “Илинден” од Риека.

Н.Е. Данчо Марковски, при обраќањето на соборот говореше за состојбите во Македонија денес и истакна дека Република Македонија е слободна земја во која сите етнички заедници се добредојдени. Исто така, се осврна и на ситуацијата со името за што рече дека македонското име е реалност, без оглед на тоа кој што кажува. За “Македонски глас” на прашањето за големото значење на македонскиот национален празник Илинден, Н.Е. Марковски ни изјави: “Денес како и секоја година наназад го славиме Илинден, еден од најголемите македонски празници. Зошто е најголем? Од проста причина – тогаш за првпат Македонците се дигнале и јасно ја искажале волјата дека сакаат да создадат своја македонска држава. Илинден е значаен и бидејќи еве 20 години од независноста, што ја постигнавме заедно со Република Хрватска, успеавме да докажеме дека можеме да опстоиме и покрај многуте проблеми што ги имавме на патот. Да создадеме една модерна европска држава, членка во сите меѓународни институции, држава во која што има место за сите етнички заедници и држава која што е способна да прави и да гради добри односи со другите држави. Овде во Голубињак и годинава се случува нешто посебно, кога традиционално сите Македонци од Хрватска доаѓаат да заиграат, да запеат... Ама и да се договорат за некакви нови културни активности. Ете, затоа Илинден е многу значаен празник за нас.”

“МИРЧЕ АЦЕВ” ЈА ВООДУШЕВИ ПУБЛИКАТА

На прославата на македонскиот празник Илинден настапи Културно-уметничкото друштво “Мирче Ацев” од Прилеп. Тоа е афирматор на народните игри и песни од Македонија – земја со немерливо големо културно богатство. Овој ансамбл е основан во 1947 година. Во досегашната работа има постигнато видни резултати. Во текот на своето постоење членовите имале преку 2.500 концерти за граѓаните на Прилеп, настапиле на повеќе смотри и фестивали како во Македонија, така и во странство, каде што секогаш добивале највисоки награди и признанија. На оваа прослава КУД “Мирче Ацев” настапи меѓу другото и со игрите: Женско куцано оро, Калајциско оро, Пуштено оро и Водарки.

Во разговорот со Атанас Гагалески, претседател на Културното-уметничкото друштво “Мирче Ацев” од Прилеп, ни рече дека голема чест и посебно задоволство е да се настапи на годинашната прослава на Илинден во Голубињак: “Уште во 2005 година имавме чест да присуствуваме токму овде на Голубињак каде исто така го презентиравме нашиот фолклор – ора и песни, по покана на Заедницата на Македонците во Република Хрватска. И еве пак ни се оствари желбата и можноста да дојдеме уште еднаш и да ја зголемиме оваа прослава на македонскиот национален празник Илинден. Културно-уметничкото друштво “Мирче Ацев” има голема традиција, а љубовта кон фолклорот е голема и на тој начин мислиме до го одржуваме друштвото и да го сочуваме за идните генерации. Нашето КУД досега гостувало на скоро сите континенти во светот, достоино презентирајќи го македонскиот фолклор. Има учествувало на многу меѓународни фестивали, каде сме освоиле голем број награди. Младите играорци и играорки со силен ентузијазам и со голема љубов кон народните игри и песни, автентично ги интерпретираат на сцена обичаите од историското минато на македонскиот народ. Бројни се концертите кои што Друштвото ги има одржано како низ Македонија, така и надвор од неа. Сега КУД “Мирче Ацев” има повеќе од 200 членови.” Фолклористите, играорците и инструменталците на КУД “Мирче Ацев” навистина се претставија во најубавото светло и на тој начин ги изразуваа сите присутни.

ВОЈНИЧКИОТ ГРАВ ПРОТИВ ДОЖДОТ

“Голубињак” тој ден беше место со голема позитивна енергија и со многу весели, насмеани луѓе. Какви што Македонците и навистина се. Луѓето играа со македон-

ско и со хрватско знаме во раце и на тој начин го симболизираа заедништвото меѓу двете држави. Посебен момент беше кога амбасадорот на Република Македонија во Република Хрватска, Данчо Марковски и познатата актерка Костадинка Велковска заедно заиграа оро со македонското и со хрватското знаме во рацете. Тогаш им се придружија скоро сите присутни. Со ова оро Македонците го покажаа своето големо срце исполнето со немерлива желба на мир и заедништво.

И како и секоја година сите петстотини учесници на овој настан покрај убавата музика, ора и песни, најмногу ги изразува заеднички ручек, кој за оваа пригода (како и изминативе години) го подготви хрватската војска. Сите уживаа во војнички грав и покрај тоа што почна да паѓа дожд. На овој начин и изразуваме благодарност на хрватската војска и за шаторите кои што не спасија од дождот. За жал, тоа беше крај на прославата бидејќи дождот не престанеа, но без оглед на тоа, сите присутни беа многу весели и задоволни. Македонскиот национален празник Илинден беше прославен со многу позитивна енергија, насмеани лица и веселост... и со националната гордост. Тие чувства ни дождот не можеше да ги растури и намали.

Програмата се реализираше со средства од државниот буџет на РХ преку Советот за националните малцинства при Владата на РХ, на градот Риека и на Приморско-горанската жупанија, со логистичка и друга помош од страна на Хрватската војска – Касарната “Дргомаљ” БСА – Делнице, градот Делнице, Здравствениот дом Делнице, Општината Локве, Управата на Делнице и многу други. За сите благодарност од срце.

Ива Чрњар

Знам да зборувам, но не знам да пишувам македонски

На Шолта се одржа Летно училиште по македонски јазик, за децата од мешаните македонско-хрватски бракови кои живеат во Хрватска, но и за ученици Македонци од Србија, Босна и Херцеговина, Мала Преспа – Албанија...

По завршувањето на наставата, учениците добија дипломи

И годинава во интернационалниот камп “Еуро клуб” во Рогач на Шолта се одржа Летното училиште по македонски јазик. Ова е петта година како се организира, а наменето е за децата од мешаните македонско-хрватски бракови кои живеат во Хрватска, но доаѓаат и ученици од Србија, Босна и Херцеговина, Мала Преспа – Албанија... Интерес за изучување на македонскиот јазик покажуваат и хрватските ученици кои немаат македонски корени, а сакаат да се запознаат со убавините на Република Македонија со нејзината историја, култура, географија, музика, јазик.

Во природен амбиент на прекрасниот хрватски остров, беше организирана наставата на која дел од младите Македонци за првпат се сретнаа со македонскиот јазик и кирилското писмо. Некои од нив, како што е случајот со добар дел од учениците од Албанија, добро зборуваат македонски, но не го познаваат кирилското писмо.

- Ние дома понекогаш зборуваме македонски, но никогаш не сум учел во училиште и не знам да пишувам или читам македонски, не ги знам буквите. Ова е прекрасна можност да го надградам своето знаење. Мојата баба е од Мала Преспа

Детски творби на плакатот Македонија

Настава на отворено

и таа ме научи македонски, ни рече еден ученик од групата што дојде од Албанија.

Целта на летното училиште е покрај изучувањето на кирилицата, децата да се запознаат и со македонскиот јазик, дел од географијата и историјата на Република Македонија, македонската музика, но и да се запознаат со животот во државите од каде што доаѓаат и меѓусебно да се дружат.

- Убаво ни е овде. Јас бев и минатата година. Се запознав со многу деца и се обидувам да зборувам македонски јазик. Тоа баба ми многу ја радува, бидејќи е Македонка. Со брат ми заедно одиме и во училиштето по македонски јазик во Сплит преку целата учебна година. Многу работи научивме за Македонија, вели Никола Фрлан, ученик од шесто одделение.

И учениците и нивните родители се задоволни што покрај изучувањето на другите странски јазици, македонскиот јазик си го најде своето место. Во Хрватска македонскиот јазик се изучува во основните училишта кои функционираат преку целата учебна година во Загреб, Пула, Ријека, Осиек и Сплит, а во Ријека функционира најпознатиот Лекторат по македонски јазик.

- Летното училиште по македонски јазик и проектот “Се запознаваме со на-

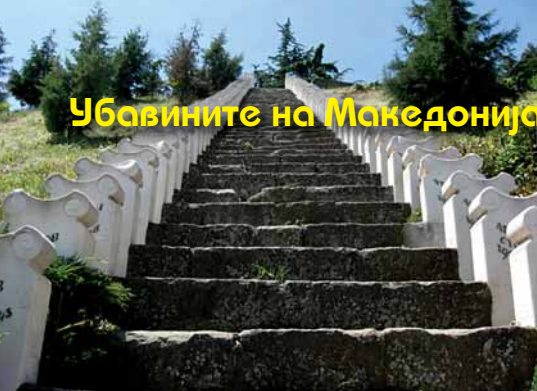
шето потекло” се реализираат во соработка со Министерството за надворешни работи на РМ и хрватското Министерство за наука, образование и спорт. Секоја година сè поголем е интересот и постојано се зголемува и бројот на учениците. Важно е што освен елементарните познавања за македонскиот јазик, децата ги продлабочуваат сознанијата на кој народ припаѓаат, не информираше Ангел Митревски, претседател на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска.

Текст и фотографии:
Милена Георгиевска

Македонија на плакат

Дел од детските цртежи создадени за време на ликовната работилница на Шолта, предводена од наставничката Ана Марија Башиќ, беа преставени на плакатот кој ја претставуваше нашата земја во информативното катче на Еуро клуб од Рогач. Така, Република Македонија си го најде своето место меѓу останатите плакати од другите земји. За успешната реализација на Летното училиште македонската делегација додели диплома и на Еуро клубот каде петта година се реализира настава по македонски јазик.

Убавините на Македонија

Љероте Македоније

ШТИПСКАТА ТВРДИНА ИСАР

Штип е град во источниот дел на Македонија, распослан во долината на реката Брегалница. Овој град е еден од најважните образовни и економски центри на истокот, но скриените убавини се она што го прават вистински вреден за посета.

Древната тврдина Исар се наоѓа на истоимениот рид, врз темелите на античкиот Астибо и на византискиот Стипион, во југозападниот дел на градот Штип, помеѓу реките Брегалница и Отиња, со правец на протегање север-југ во должина од 350 м., а од нивото на Брегалница се издига до 150 м. Имајќи ги сите одлики на средновековните фортификациони градби, потекнува од 14 век. Сидовите се широки 1,3 м., градени се во плочест слог и залиени со многу малтер. Тврдината се состои од два дела, опкружени со одделни сидни појаси. Дворецот или замокот, е поставен на највисокиот дел на ридот. Долг е 106 м., а широк до 20 м. Северниот дел завршувал со триаголна кула. Во северниот и јужниот дел на оградениот

простор има две цистерни за собирање дождовница. На средината од источниот сид стои главната кула (донжон). Покрај неа, од јужната страна стоела порта за влез во замокот, а на северната страна на кулата е потпрена стражарската куќа за внатрешната порта. Низ оваа порта се влегувало од предниот двор во дворот на палатата. Стопанскиот дел на замокот (цвингер) се простира на падините северно, источно и јужно од дворецот, на простор долг 250 и широк 50 м. Поради поголема сигурност во случај на напад, две порти биле поставени бочно во насока на обидот. Најлесен пристап постои од север, по тесниот срт што се спушта кон реката, но на тој дел обидот е урнат. Од северната, источната и јужната страна на тврдината, во средниот век биле изградени и три цркви заштитници.

Тунелот, кој во минатото ја поврзувал штипската тврдина со реката Брегалница, а кој бил пресуден за освојување на тврдината од османлиите, беше пронајден 2009 г. од штипските археолози. Со

тоа се потврди најраскажуваната штипска легенда за освојување на градот преку таен тунел под Исарот, за кој во 17. век пишувал и турскиот патописец Евлија Челебија. Тој бил користен за тајно снабдување со вода за жителите на тврдината.

Денес археолозите работат на конзервација и реконструкција на тврдината која до крајот на оваа година треба да биде комплетно осветлена. А штипјани, останувајќи доследни на неколку деценискиот обичај познат под името "четрсе", секоја година на 22 март се искачуваат на тврдината и фрлаат 39 камчиња по ридот од спротивната страна, кој се спушта до реката. Четириесеттото камченче го оставаат во џеб и вечерта го ставаат под перница. Се вели дека младите таа ноќ ќе го сонуваат оној со кого подоцна ќе стапат во брак. А најмногу се верува дека на сите оние што на Денот на пролетта се качиле на тврдината и се фатиле за камчињата, годината ќе им биде среќна и плодна.

Е. Петровска

МКД „Браќа Миладиновци“ – Осиек ДА ВИДАМ СТРУГА, ОХРИД И ТИКВЕШ ДА ВИДАМ

Разме Кумбаровски со Осјечани

Викаат, летата во Македонија се изгор: врели и суви, без ветер. Викаат, во Македонија подобро дојди на пролет или на есен. Но, ентузијастите на МКД „Браќа Миладиновци“ од Осиек по трет пат ја прифатија поканата на фолклорниот ансамбл „Филиграни“ од Охрид и учествуваа на петтиот меѓународен фестивал „Разиграно оро 2011“ кој се одржа од 1- 5 јули.

Со учество на 2.500 фолклористи од 16 земји и финансиска поддршка од Министерството за култура и од општината Охрид, „Разиграно оро“ станува заштитен знак на Охрид. На овогодинашниот фестивал покрај МКД „Браќа Миладиновци“ од Осиек, учество зедоа и фолклорни групи и ансамбли од Бугарија, Словачка, Турција, Романија, Кипар, Србија, Црна Гора и други земји.

На фестивалот, МКД „Браќа Миладиновци“ се претстави со две свои секции. Вокалната група „Вардарки“ во придружба на оркестарот од домаќините и диригентот Слободан Цветичанин изведе сплет на македонски песни, а играорките на фолклорната секција „Танец“ ја изведоа кореографијата на Мирта Гало „Билјана платно белеше“.

Во текот на посетата на Македонија, членовите на МКД „Браќа Миладиновци“ го посетија и спомен-музејот на Тоше Проески во Крушево, манастирскиот комплекс Св. Наум во Охрид, и како и претходните години спомен-домот на браќата Миладиновци во Струга со секогаш љубезниот домаќин, писателот Разме Кумбаровски. Крајот на патувањето, како кулминација ја донесе посетата на прекрасните тиквешки лозја и винаријата „Тиквеш“.

Винаријата „Тиквеш“ се покажа како прекрасен домаќин! На своите гости од Хрватска тие им ја пренесоа приказната за винарската визба „Тиквеш“, нејзината историја и посебно за виното „Т’га за југ“ чиј автор на истоимената песна е патрон на ова македонско културно друштво. Членовите на МКД „Браќа Миладиновци“ така дознаа дека оваа винарија

Во винарската визба „Тиквеш“

е најголема во југоисточна Европа и дека квалитетот на нејзините вина е препознаен насекаде во светот!

Прошетката по винските хали и подруми на „Тиквеш“ за членовите на Друштвото беше импресивна! Насекаде милиони килограми грозје од разни видови, милиони литри вино, километри и километри винови лози... Додека очите ги впиваа сликите, домаќинот Александар Ристовски на гостите им ја раскажа историјата на винаријата, но говореше и за најновите технолошки достигнувања во преработката на грозјето.

Прекрасната посета на Македонија заврши како што почна: со топлина во душата, но овој пат инспирирана од љубезноста на „Тиквеш“ и од убавината на вината кои го збогатија ручекот во ресторанот на винаријата „Тиквеш“. Благодариме!

Јулијана Тешија

Во Струга пред спомен-домот на Миладиновци

ВО МОЈОТ ДОМ ПОДЕДНАКВО Е ЗАСТАПЕНА И МАКЕДОНСКАТА И ХРВАТСКАТА КУЈНА

Надица Жампера, една од најактивните членки на МКД „Билјана“ од Задар, вели дека во нејзиното семејство подеднакво се почитува и сака и Хрватска и Македонија. Сите членови на нејзиното семејство ја помагаат работата на Друштвото

Тетовчанката Надица Мирчевска – Жампера скоро половина од својот живот го живее во Далмација. Како млада Македонка се омажила за сопругот Шиме Жампера и своето гнездо прво го свиле во Сплит. По неколку години се преселиле во Задар, каде и сега живеат. Надица е мајка на две ќерки и баба на внукот Роко и внуката Ивана. Врската со Македонија вели е нераскинлива, а и ден денес одржува контакти со роднините кои останале таму. Негувајќи ги односите со Република Македонија, Надица своја исполнетост наоѓа и во активната поддршка што му ја дава на МКД “Билјана” од Задар.

- Во друштвото имаме доста активности, организираме трибини, поетски вечери, изложби... Во нашето друштво функционира и музичка секција, секција за рачни ракотворби, а исто така, гледаме да бидат застапени и гостувања како на македонски уметници во Хрватска, така и на хрватски во Македонија. Нема ништо подобро од негувањето на двете култури, два-та јазика и продлабочувањето на врските меѓу македонскиот и хрватскиот народ. Тоа го чини човекот побогат, вели Надица Жампера, која особено ја потенцира и уло-

гата на претседателката на МКД “Билјана”, Мирјана Мајкиќ.

Надица како мајка ги воспитувала своите деца, а сега и внуците, во духот на почитување на различностите. Во нивниот дом вели подеднакво се застапени и македонската и хрватската кујна. “Уживаме да ги пробаме вкусовите на нашите традиционални македонски јадења, но, секако и на далматинските и хрватските. Мојот зет особено ги сака македонските јадења што ги подготвувам, како и другите членови на семејството. И нашите пријатели бараат да вкусат македонски јадења кога доаѓаат кај нас на гости”, додава Жампера.

Семејството Жампера има куќа и во Жман на Дуги Оток каде имаат воспоставено пријателски односи со соседите. Надица вели дека уште од почетокот, кога дошла во Хрватска пред 45 години, била одлично прифатена од околината, од колегите на работа и од соседите. Хрватскиот јазик го совлада за кратко време, бидејќи дома зборувале само хрватски. Сега, внуката Ивана учи македонски јазик. Таа веќе три години го посетува Летното училиште по македонски јазик на Шолта.

Сега веќе пензионерка, Надица Жампера ова лето имаше уште една улога преку МКД “Билјана”: беше водител на групата ученици од Задар кои дојдоа во Летниот камп на Шолта да учат македонски. Во семејството на оваа наша Македонка сите членови се активно вклучени во работата на Македонското културно друштво од Задар и несебично ги помагаат неговите активности, и тоа со огромно задоволство, бидејќи се врзани на релацијата Хрватска-Македонија.

Милена Георгиевска

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА МАЛЦИНСТВАТА ВО МЕДИУМИТЕ

На 6 јули годинава во Новинарскиот дом во Загреб беше одржана конференција на тема “Изолација или интеграција: како медиумите пристапуваат кон вклучувањето на малцинствата во јавната сфера”. Конференцијата се реализираше според проектот “Bridging Troubled Waters on Air: Listening to Minority Voices (Мостови во етерот: слушање на малцинските гласови)”, во организација на “Европскиот инструмент за демократија и човечки права (EIDHR)”, Националната фондација за развој на цивилното општество, Фондацијата “Friedrich Ebert Stiftung” и невладината организација “B.a.b.e.”. Целта на конференцијата беше да се поттикне структуралното и системско финансирање на производството на медиумски содржини со кои малцинствата се интегрираат во општеството и се препознаваат како рамноправни граѓани на Република Хрватска.

Воведни говори на конференцијата одржаа директорот на Фондацијата “Friedrich Ebert Stiftung”, д-р Диетмар Дирмосер и Лука Маѓериќ од Канцеларијата за човечки права при Владата на РХ, а во својство на пратеник на потпретседателот на Владата на РХ, д-р Слободан Узелац. Проектот го претставија претседателката на “B.a.b.e.”, Сања Срнавка, претседателката на здружението “Делфин” од Пакрац, Мирјана Билопавловиќ и Марија Молнар, новинарка при Хрватското радио Вуковар. За правната рамка за заштитата на малцинските права и нивното спроведување во Република Хрватска говореа д-р Синиша Таталовиќ, редовен професор на Факултетот за политички науки во Загреб и советник на претседателот на РХ за внатрешна политика, Александар Толнауер, претседател на Советот за национални малцинства при Владата на РХ и Антонија Петричушќевиќ, асистент на Катедрата по социологија на Правниот

факултет во Загреб, а за изолацијата и интеграцијата говореа Викторија Цар, доцент на Факултетот за политички науки во Загреб, Ива Крталиќ, уредник на “WDR Funkhaus Europa”, Гордана Мрген, вршител на должноста главен уредник на ХТВ и Олга Рамљак, Љубомир Стефановиќ и Марија Удиљак, членови на Советот на Агенцијата за електронски медиуми.

Денес во Хрватска има 22 малцинства од кои најмногубројни се Србите, а нив ги следат Бошњаци, Италијанци, Унгарци, Албанци, Словенци, Чеси, Роми, Црногорци, Словаци, Македонци, Германци, Русини, Украинци, Руси, Евреи, Полјаци, Романци, Бугари, Турци, Австријци и Власи. Практиката покажува дека моментално во Хрватска е досегнат висок степен на остварување на правата на националните малцинства, но сепак, во медиумите сè уште постојат случаи кога малцинствата се прикажуваат стереотипно и со предрасуди.

Лука Маѓериќ во своето излагање нагласи дека ХРТ како јавен медиумски сервис мора да го зголеми процентот на програмската содржина која е посветена на националните малцинства во РХ. Исто така, тој истакна дека Уставниот закон за правата на националните малцинства им наметнува задача на телевизиите на државно, регионално и локално ниво, да создаваат и емитуваат емисии наменети за информирање на припадниците на националните малцинства, на нивните јазици.

Е. Петровска

Летка Димовска – Полизова 15 УСПЕШНИ ГОДИНИ НА ХОРОТ „СВ. ЗЛАТА МЕГЛЕНСКА“ ОД СКОПЈЕ

ДВЕ ЗЛАТНИ И ЕДНА СРЕБРЕНА НАГРАДА ВО ЈУБИЛЕЈНАТА 2011 ГОДИНА – Да се разговара со Летка Димовска–Полизова е предизвик, уметнички и човечки. Нејзиното искуство и познавање на музиката пленат, а дарот со зборови да го искаже она што во себе го носи е прекрасен. Не случајно, музичките критичари од целиот свет за „Св. Злата Мегленска“ велат дека станува збор за комбинација меѓу „ангелски гласови и универзална убавина“, „Божји дар за публиката“, за пеење кое е „спиритуално чествување во духот на православно пеење со молитвен занес“. Овој хор има уште една карактеристика: за Македонците од дијаспората тој го претставува „македонското духовно богатство“ и „македонското исконско чувство кое гради духовни мостови кои не доближуваат до татковината“

Настап во Грац

М. Г.: На почеток примете ги моите искрени честитки по повод јубилејот на женскиот камерен хор „Св. Злата Мегленска“, кој е формиран во 1996 година при Македонската Православна Црква. Јубилеите сумираат резултати. Каде се настапуваше хорот?

Л. Димовска-Полизова: Благодарение на огромниот ентузијазам и несебично вложениот професионален труд, волонтерски, со плеада сега веќе докажани светски гласови, академски музичари и талентирани членови, овој хор оствари извонредно меѓународно претставување на македонската традиционална музика во: Велика Британија, Франција, Италија, Словенија, Словачка, Србија, Полска, Португалија, Хрватска (2002, 2006), Белгија, Бугарија, Црна Гора, Грција, Германија, Швајцарија, Шведска, Австралија, Шпанија, САД, Австрија... Ваквите успеси се резултат на поддршката од Министерството за култура и Министерството за надворешни работи на РМ, македонските амбасади, Град Скопје, МПЦ, црковните општини и македонските здруженија и асоцијации во дијаспората, како и со поддршка на голем број други спонзори и вљубеници во хорското пеење.

М. Г.: Со хорот успеавте на Македонија да и донесете над 20 меѓународни награди, од кои посебно значајни.

Настап во Гаково

ледните три освоени во Грац, Австрија, Ви се посебно значајни.

Л. Димовска-Полизова: Годинешново учеството на Светскиот хорски фестивал во Грац, како дел од Програмата за меѓународна соработка од национален интерес на Министерството за култура на РМ за 2011 година и освоените две златни и еден сребрен медал ни се посебно значајни, затоа што се освоени во годината кога хорот го одбележува својот јубилеј – 15 години на македонската музичка сцена. Одбележувањето го започнавме на најубавиот православен празник, поточно на 5-тите по ред БОЖИКНИ СВЕЧЕНОСТИ „БОЖИК-СЛАВА“, во Соборниот Храм „Св. Климент Охридски“ во Скопје. Покровител беше Елизабета Камческа Милевска, министер за култура на РМ. Петнаесет лета значат пробив на хорот во светот, каде веќе има респектабилно место. Бројните награди и признанија го потврдуваат големиот успех на ангелските гласови кои ги кршат оклопите пред католичкиот свет кога ќе се најдеме надвор од границите на земјата. Цели 15 години овој хор силно ги афирмираше македонската култура, Македонската Православна Црква, хорското традиционално пеење и македонските автори. Со неговата успешност, Македонија стана побогата за бројни признанија и дипломи,

од кои позначајни се 3 Гранд при – награди, 9 златни, 7 сребрени, неколку бронзени.

М. Г.: Како се формираше хорот?

Л. Димовска-Полизова: За оние кои прв пат ќе го почувствуваат полифоното пеење, ќе кажам неколку основни податоци за формирањето на ваков тип хорови. Моите почетоци датираат уште од 1991 година, кога го формирав првиот македонски црковен хор “Св. Климент Охридски” при Соборниот храм во Скопје, кој својот зародиш го темели врз благословот на Неговото покојно Блаженство Г.Г. Гаврил. Тогаш за првпат го почувствував убавиот мистичен вкус на православната музика. Меѓутоа, како минуваа годините, така во мене се раѓаше потребата од нови импровизации и концепти во македонското црковно хорско пеење. Едноставно кажано, кога нешто многу го сакаш и го чувствуваш како насушна потреба, кога креативната моќ буи во тебе, тогаш несебично се вложуваш во истото, преземаш акција и основната идеја ја претвораш во дело што се вика Женски камерен хор “Св. Злата Мегленска”, основан при Полошко-кумановската епархија, а со благослов на митрополитот г. Кирил. Со овој хор за првпат црковните композиции ги доживеав како молитви, топли побожни пораки што носат голема емотивна возбуда.

М. Г.: Настапувате на меѓународни фестивали, натпревари, но имате плодна соработка и со македонски здруженија и со црковни општини широм Европа, Америка и Австралија. Ке ни издвоите некои кои Ви оставија силни впечатоци?

Л. Димовска-Полизова: Сеќавањата од секое патување и средбите со нашите иселеници сè уште се многу силни, а уште повеќе и обврзуваат. Соработката со дијаспората датира уште многу поодамна. Во почетокот, учеството на разни меѓународни фестивали, самоиницијативно и со големо задоволство потпомогнато од нашите амбасади, го претворах и во соработка со Македонците кои живеат во земјите каде учествувавме. Подоцна, како диригент на хорот “Св. Злата Мегленска” не ретко имав чест и задоволство да бидам дел од програмите што ги организираше Министерството за култура во странство на највисоко државно ниво, да учествувам на разни чествувања и свечености преку МНР и нашите амбасади во странство, а не помало задоволство ми причинуваа поканиите од дијаспората, од нашите црковни општини, здруженија, организации, поединци. Многу е убаво чувството да се биде меѓу нашите, меѓу Македонците во дијаспората. Нашето искуство надвор ни покажа дека иселениците, но и странците кои ги следат нашите настапи се жедни и за ваков вид музика каква што ние им нудиме.

М. Г.: За концертите во Хрватска, Осиек и Ѓаково во 2006 година “Осиечки дом” забележа: “Автентична изведба на црковното пеење..., извонреден хор кој ја воодушеви публиката и пружи силно музичко доживување вредно за паметење.”

Пред гробот на Штросмаер

Но, за ова ваше гостување кое беше во чест на јубилејот – 145 години од печатењето на Зборникот на Миладиновци, сведоци бевме на одредени проблеми со Агенцијата за иселеништво на РМ каде бевте вработени. Сега следиме во неделникот “Фокус” дека во меѓувреме Ви е вработено Решение за суспензија, односно Решение за престанок на работа со што останавте без никакви финансиски приходи. Дали се ова премрежиња на тривиот пат кон успехот?

Л. Димовска-Полизова: Обвинета сум дека со хорот учествував “приватно” на патрониот празник на Македонската Православна Црковна Општина “Св. Архангел Михаил” од Неиве (Италија), каде покрај свечените литургии, одржав и целовечерен концерт во катедралната црква Дуомо-Алба. Исто така, со мојот “игнорантски” однос кон директорот, кој исто така беше присутен, сум му наштетила на интересот и угледот на Агенцијата за иселеништво. Јас знам само дека остварив една возвишена цел, поддржана од Министерството за култура на РМ – ја презентирах македонската култура и традиција. Затоа, подготвена сум да го бранам ставот дека ништо не треба да ни застане на патот кога е во прашање заштитата на националниот интерес, и имам намера да се соочам со сите нехумани намери и предизвици.

М.Г.: За крај, ќе ја спомнам изјавата на портпаролката на Министерството за култура, Анита Јовановска: “Освоените награди во голема конкуренција со хорови од целиот свет претставуваат само практичен доказ дека овие уметници се наше најголемо национално богатство и најголеми амбасадори на Република Македонија во светот и вредност од чие инвестирање секогаш државата има голем бенефит. Затоа, во стратегијата за меѓународно претставување на културата на Република Македонија, Министерството за култура останува доследно на принципите на давање безрезервна поддршка на нашите успешни уметници”.

Како дел од дијаспората, поддржувајќи ја оваа изјава, на диригентката и хорот “Св. Злата Мегленска” од Скопје им посакувам уште многу јубилеи, награди и признанија.

Јагода Тренеска Цветичанин

УСПЕНИЕ НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА – ГОЛЕМА БОГОРОДИЦА

Празникот Пресвета Богородица се слави во спомен од нејзината смрт, наречен Успение – заспивање. Смртта на Пресвета Богородица била навистина чудесна и оставила траги на голема почит во христијанскиот свет. Нашата Црква, тој настан, го прославува секоја година, на 28 август. Господ Исус Христос, уште, додека бил распнат на крст, ја згрижил Својата Мајка, Пресвета Богородица, предавајќи ја на апостолот Јован, кога и рекол: **“Жено, ете ти син”**, а на Јован **“Ете ти Мајка”**.

Оттогаш, до крајот на својот живот, Пресвета Богородица живеела во домот на апостолот Јован. Неговиот дом се наоѓал на Сион, во Ерусалим. Но, кога навлегла во подлабока старост, честопати се молела на Господа на Елеонската гора, местото од кое се вознел Христос, час покоро да биде земена од овој свет. Во една пригода и се јавил архангел Гаврил и и кажал дека за три дена ќе биде упокоена. Притоа, искажала желба да ги види уште еднаш сите апостоли. Желбата и била исполнета. Апостолите под дејство на Божјата волја се собрале во домот Јованов, на Сион. Таа се израдувала, ги охрабрила, посветувала и утешила. Притоа, мирно, без никаква мака и болест, ја предала својата душа на Бога.

Сандакот со нејзиното тело апостолите го пренеле во Гетсиманската градина, во гробницата на Св. Јоаким и Св. Ана. А од сандакот

излегувале ароматични мириси. Третиот ден апостолот Тома, кој бил отсутен, дошол на гробот и посакал да ја бакне раката на Пресвета Богородица. Но, апостолите кога го отвориле сандакот, го нашле само платното, а телото го немало во гробот. Истата вечер, Пресвета Богородица им се јавила, опкружена од голем број ангели и им рекла: **“Радувајте се, јас ќе бидам со вас за навек”**. Се претпоставува дека смртта на Пресвета Богородица настапила откако навршила 60 години од својот живот на земјата.

И, еве, кога читаме за празникот Успение Богородично, нашето христијанско расположение да ни го зголеми чувството на христијанската одговорност, да не поттикне кон проверка на нашата доследност во припаѓањето на Бога, во исполнување на Неговото учење и пројавување на својата милосрдност. Затоа што, прославувајќи ја Пресвета Богородица, односно споменот на нејзината смрт, ние ги прославуваме сите нејзини добродетелства што ги постигнала со својот непорочен живот, како што се: нејзиното милосрдие, светоста и совршеноста. Заради тоа и пееме дека е **“почесна од херувимите и неспоредливо пославна од серафимите”**. Врз основа на тие добродетелства, Таа можела да се искачи од земјата на небото и да стане скала која ќе ги води душите кон небото на сите светии.

Затоа да го последуваме примерот на Пресвета Богородица, да се застапуваме да бидеме и ние милосрдни, совршени и свети. Тоа е смисла на нашиот овдешен живот и да подготвиме услови за вечен живот. Спасителот вели: **“Бидете милостиви како што е милостив вашиот Отец. Не судете и нема да бидете судени; проштевајте и ќе ви биде простено”** (Лук. 6, 36-37). За исполнувањето пак, на тоа барање, Тој ветува награда, велејќи: **“Блажени се милостивите, затоа тие ќе бидат помилувани”** (Мат. 5,7).

Но, празникот Успение ни открива едно прекрасно чудо Божјо. Тој на чудесен начин и овозможил на Пресвета Богородица да се пресели на небесата. Значи, на чудесен начин ја прославува Божествената сила во животот и делата на светиите. Со неговата благодатна ноќ им помага да ги остварат своите спасоносни желби, да ги надминуваат искушенијата и тешкотиите, и на крајот да ги прославува, како што ја прославил и Пресвета Богородица, покрај другото, и со нејзината чудесна смрт.

Пресвета Богородица и понатаму нека нè има сите под закрила на нејзината голема и милосрдна молитва пред нашиот Бог Отец. Амин!

Кирко Велински

ДИЈАЛЕКТОЛОГИЈА (прв дел)

Дијалектологијата (грч.: *dialektos* = говор, дијалект, наречје, *logos* = збор) е гранка од науката за јазикот. За предмет на проучување ги има дијалектите (говорите) на даден јазик, т.е. сите оние јазични појави што не влегуваат во стандардниот јазик на еден народ.

Како одделна лингвистичка гранка дијалектологијата се развила во почетокот на XIX век. Настанувањето на еден дијалект било сфаќано како цепење или распаѓање на јазичното единство на даден јазик.

Дијалектната диференцијација (раздрубување, поделба) на јазикот најчесто се прави врз основа на разликите што се јавуваат во областа на фонетиката, акцентуацијата, морфологијата, синтаксата и лексиката. Така, на пример, македонскиот јазик е поделен на повеќе дијалекти (дијалектни групи), покрај другото, и во однос на замените што ги има старословенската назална самогласка **он**, почнувајќи од замената со **а** (*рака*) во централните и во источните македонски говори, па сè до **ā** (*рāка*), **о** (*рока*), **ǎ** (*рǎка*) – во голем дел западномакедонски и јужно-македонски говори или **у** (*рука*) – во северномакедонските говори итн.

Во современата лингвистичка наука сè почесто се прават описи на дијалектни системи, што подразбира дека и дијалектниот јазик не претставува прост збир на јазични особини, туку дека и тие се групираат според одредени принципи.

Во науката за јазикот, а особено во дијалектологијата како нејзин дел, се користат термините **дијалект**, **говор**, **наречје** и др.

Терминот **дијалект** најчесто се сфаќа како подраздел од поголема јазична целина, т.е. нејзина разновидност и е средство за меѓусебно комуницирање на определен колектив, територијално или социјално ограничен.

Терминот **говор** најчесто се објаснува како најмала територијална (месна) или социјална јазична единица, т.е. јазичниот израз на мал колектив луѓе меѓу кои нема некои позабележителни јазични разлики.

Наречјето претставува поголема јазична единица во чиј состав влегуваат повеќе блиски дијалекти или говори, кои имаат еднакви основни јазични карактеристики, на пример: западното македонско наречје со повеќето свои дијалектни групи, или југоисточното, или северното наречје.

Дијалектот се зема како историска појава, која зависи од определени општествено-историски, економски, културни кдруги околности. Тоа значи дека дијалектите при определени услови постојат, во други се развиваат и исчезнуваат. Македонската дијалектологија, како дел од нашата лингвистичка наука, ги проучува македонските дијалекти.

Според проучувачите на македонските дијалекти, македонскиот јазик се смета за јазик кој се одликува со особено голема дијалектна поделеност (раздрубе-

ност). Речиси секој географски регион, секој град и неговата околина, со по некоја особина се разликува од соседната област. Најчесто, поголеми дијалектни разлики меѓу територијалните говори се забележуваат на периферијата од дијалектнојазичната територија, а помали во внатрешните делови. Голема дијалектна поделеност се забележува на целата периферија на дијалектнојазичниот систем – во костурскиот и во солунскиот говор (на југ), во Преспанско, Дебарско и Полошко (на запад) или, пак, североисточните делови на допирот со српската и со бугарската јазична територија.

Дијалектните диференцијални (разликувачки) особености, главно, се поделени во две групи.

Првата група особености кои учествуваат во дијалектното раздрубување на јазикот настанале како резултат на внатрешниот (сопствен) развиток. Покарактеристични од оваа група особености се:

- вокализацијата на еровите;
- мешањето на носните самогласки он и ен;
- појавата на протетички гласови **ј**, **в**: *јаглен*, *јоглен*, *јāглен*, *јǎглен*; *ваток*, *вāток*;
- акцентот (определен на третиот слог во повеќесложните зборови и синтагматски) и др.

Втората група диференцијални особености се јавуваат под влијание на балканските несловенски јазици. Влијанието од балканските несловенски јазици (грчкиот, албанскиот, турскиот и др.) се одразило, главно, во областа на граматичката структура на македонскиот јазик и на неговата лексика. Како поважни црти од оваа група се сметаат:

- губењето на деклинацијата;
- губењето на инфинитивот;
- постпозитивниот член;
- удвојувањето на предметот;
- аналитичкото степенување на придавките: *подобар*, *најдобар*;
- препозитивната употреба на клитиките (*го виде Јована*, *си ја читал книгата*) и др.

Според територијалните разлики во изговорот на некои гласови, според акцентот и според некои граматички особености, целокупната македонска јазична територија се дели, главно, на три основни дијалектни групи или наречја: **западно**, **југоисточно** и **северно наречје**, поделба прифатена според класификацијата на Б. Видоески. Пред оваа поделба, позната е поделбата на Бл. Конески, кој izdelува најприн две основни групи говори – **западна** и **источна** – но тој, истовремено, izdelува и еден преоден појас меѓу источното и западното наречје – **тиквешко-мариовските** и **костурско-леринските** говори.

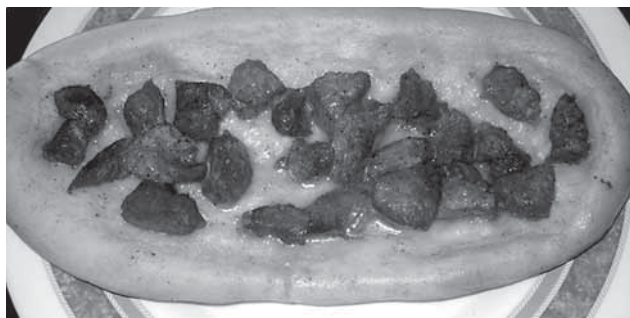
Марија Георгиева-Петриќ
судски преведувач за македонски јазик

(Според *Македонски јазик*, Просветно дело АД, Скопје, 2001)

PASTRMAJLIJA

Potrebno je:

- 1 kg. brašna
- 20 gr. kvasca
- 800 gr. svinjskog mesa
- sol, papar, mljevena crvena paprika
- svinjska mast

Priprema: Meso prethodnog dana isjeckajte na kockice, posolite, stavite mljevenu crvenu papriku i ostavite ga u hladnjaku. Kvasac s malo tople vode i brašna ostavite da se dignu. Zamijesite tijesto s kvascem, malo soli i tople vode, da bude srednje jačine. Ostavite ga da se udvostruči.

Podijelite tijesto na 8 loptica. Svaku malo valjkom za tijesto, malo rukama formirajte na ovaj način. Odozgo naredite meso i malo svinjske masti.

Peče se na 180 stupnjeva, oko pola sata najviše. Možete koranicu naokolo premazati uljem u kojem ste stavili malo mljevene paprike i opet je vratite u pećnicu, na 5 min. Kada je izvadite zavijte je u kuhinjski papir, odozgo je prekrijte s krpom i ostavite je da se "odmori"...

MESNE OKRUGLICE U UMAKU OD KISELOG MLIJEKA

Potrebno za 4 osobe:

- 750 gr. mljevenog miješanog mesa
- 4 krumpira
- 1 l. kiselog mlijeka
- 200 ml. mlijeka
- krušne mrvice
- 2 kriške kruha
- 2 jaja
- 3 žlice brašna
- glavica crnog luka
- jedna goveđa kocka za juhu
- 5 rezanja češnjaka

peršin, sol, mljeveni crni papar i ulje

Priprema: Komad kruha potopimo u mlijeko, pa ga ocijedimo. Kocku za juhu skuhamo u 500 ml. vode. Sitno nasjeckani luk pržimo na zagrijanom ulju i kad porumeni stavimo ga u veću posudu u kojoj smo stavili mljeveno meso, omekšali kruh, sitno narezani peršin, sol, papar i jedno jaje, pa miješamo meso dok se ne sjedini. Od smjese formiramo okruglice (veličine oraha) koje uvaljamo u krušne mrvice i pečemo na zagrijanom ulju sa svih strana. Kad ih izvadimo na čisti tanjur u masnoću stavimo jednu žlicu brašna, pa lagano dodajemo juhu, kiselo mlijeko i sve dobro promiješamo. Onda dodamo sitno narezani češnjak, peršin i ispržene okruglice, pa ostavimo ih da se kuhaju na tihoj vatri oko 30 minuta.

Za pripremu kroketa potrebno je skuhati krumpir, ogulimo, izgnječimo, posolimo, dodamo dvije žlice brašna, jedno jaje i smjesu mijesimo rukama. Onda od tijesta oblikujemo krokete dužine oko 5 cm. Pržimo ih u većoj količini zagrijanog ulja sve dok ne porumene sa svih strana, pa ih "ocijedimo" na papiru.

Mesne okruglice i krokete poslužite na tanjuru gdje ste posložili zelenu salatu i peršin.

KOLAČ OD KRUMPIRA

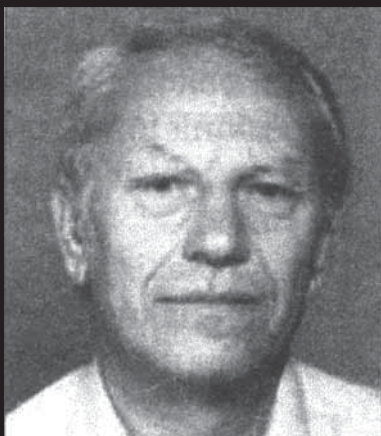
Potrebno je:

- 300 gr. krumpira
- 300 gr. brašna
- 150 gr. marmelade od višnje
- 350 gr. šećera
- 150 gr. maslaca
- 1 prašak za pecivo
- 1 limun
- 1 jaje

Priprema: Skuhane krumpire ogulimo i gnječimo kao za pire. Dodamo 200 gr. šećera i jedno jaje, pa onda brašno, maslac, naribanu koru limuna i prašak za pecivo i mijesimo tijesto dok se sastojci ne sjedine. Veći dio tijesta stavimo u kalup za pečenje premazan maslacem, ravnomjerno ga poslažemo i premažemo sa marmeladom od višnje. U manji dio tijesta dodamo preostali šećer i ponovo ga mijesimo rukom. Komad tijesta naribamo na krupnoj strani ribeža u kalup, pa pečemo 30 minuta u pećnici zagrijanoj na 200 stupnjeva. Kad kolač bude ispečen pospemo sa šećerom u prahu.

Priredila: M.A.V.

ТОМЕ МЕНКАЦИЕВ

По тешка и долга болест на 9 јули 2011 година умре нашиот Томе Менкациев. Тој беше еден од основачите на МКД „Македонија“ во Сплит и од првите денови активен учесник на сите активности организирани од сплитското друштво.

Како човек кој најмногу се грижеше за формално-правните акти на Друштвото сите ние сме му трајно благодарни.

Со неговото заминување останува голема празнина. Ни останува само тоа да продолжиме по неговиот пат и да го продолжиме неговото и наше дело за благодат на македонските

национални малцинства во Град Сплит и Сплитско-далматинската жупанија.

При испраќањето на Томе Менкациев, во името на членовите на Друштвото од него се прости неговиот долгогодишен соработник и пријател Владо Апостолски. При тоа ги евоцираше спомените од заедничкиот живот и рече: “Во името на сите нас, се заблагодарувам за сето она што Томе во Сплит го даде за своите Македонки и Македонци. Си отиде, како што му и доликува на вистински патриот, со звуците на македонските народни песни.”

Нека му е вечна слава!

А. М.

ЦЕНОВНИК ЗА ОБЈАВЕНИ РЕКЛАМИ ВО “МАКЕДОНСКИ ГЛАС”

Страниците на нашето списание “Македонски глас” отворени се и за Вашите реклами. Доколку сакате Вие и Вашата фирма да се рекламирате на нашите страници, доволно е само да се јавите на телефонот на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска или испратите понуда на нејзината адреса, а ние од Уредништвото веднаш ќе ги исполниме Вашите желби. Ценовникот за користењето на рекламниот простор е:

ФОРМАТ	ЦРНО-БЕЛО	КОЛОР
1/1 A4	600 куни	900 куни
1/2 A4	450 куни	600 куни
1/3 A4	300 куни	450 куни
1/4 A4	225 куни	300 куни
1/8 A4	150 куни	225 куни

Во очекување на нашите взаемни контакти,
Ваш “Македонски глас”

ПРЕТПЛАТА НА “МАКЕДОНСКИ ГЛАС”

Драги наши читатели,

Доколку Вие, кои редовно го читате нашето списание, сакате да станете негов претплатник и тоа редовно да пристига на Вашата адреса, Ви нудиме можност да го сторите тоа. Доволно е со писмо да се обратите на адресата на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска, Масарикова 16/1, 10000 Загреб, во кое ќе ја приложите потврдата за Вашата платена претплата (жиро сметката на Заедницата е: 2340009-1100038804, матичниот број: 3805760, и личниот идентификациски број (ОИВ): 07739533563) и читко да го напишете Вашето име и адресата на која сакате да Ви пристига секој нов број на Македонски глас.

Претплатата на Македонски глас за Хрватска, со платена поштарина (за 6 броја), изнесува 60 куни годишно, додека пак за странство, 120 куни годишно или 17 евра.

Со надеж дека наскоро ќе ни се јавите,
искрени поздрави од
Уредништвото

ПРЕТСТАВЕНА ЗБИРКАТА “НЕСКРОТЛИВО ЧУВСТВО”

Риека: Во просториите на Македонското културно друштво “Илинден” на 1 јуни годинава се одржа промоција на збирката песни “Нескротливо чувство”. Авторка е Ивона Дуноски Митев, претседателка на МКД “Илинден”. Тој ден таа го слаveshe и својот роденден, затоа сите имаа и причина повеќе за веселба, а емоциите извираа од нејзиното срце и се прелеваа кон сите присутни.

Клубот на МКД беше преполн, се барааше место повеќе, затоа што освен риечките Македонци дојдоа и многу пријатели на Ивона. Хорот интерпретираше неколку песни и уште повеќе ја разубави промоцијата. Збирката ја претстави проф. Васил Тоциновски, воедно и рецензент на “Нескротливо чувство” и проф. Ненси Чаргоња Кошута, лекторка на збирката. Тоциновски рече дека ова е прва стихозбирка на младата поетеса Ивона Дуноски Митев која не доаѓа само како потврда на нејзината долгогодишна приврзаност кон поезијата, туку и како аргумент на творечката дарба, па притоа рече: “Таа е дел од нејзините лирски записи или од дневникот во кој педантно се запишани деновите, месеците и годините на нивното настанување. Исказот во прво лице, нагласената лиричност и носталгија ни даваат за право да забележиме дека песната всушност го има вистинскиот автобиографски знак. Со многу метафори и симболи, со магичните бои, вкусови и мириси на морето, кое на одреден начин прераснува во опсесија, не ретко со искри на мудроста се пее за љубовта кон родот и породот, за татковината Македонија од една и за одминатата љубов од друга страна. Така и поетската книга ја исполнуваат стихови на македонски и на хрватски јазик”.

Со солзи во очите Ивона ги споделуваше своите стихови со публиката која беше толку разнежена што возвраќаше со голема емоција и аплаузи. Тоа може да го прават само поети со големо срце како што има Ивона. Васил Тоциновски убаво го објаснува тој феномен во својот приказ на збирката “Нескротливо чувство”: “Ивона користи максимално малку зборови за своите поетски пораки. Темата која ја прекупира авторката сама по себе како да ја предупредила оти животот има и премногу зборови. Затоа со полно право поетиката на Ивона Дуноски Митев инсистира да се одземе просторот на зборот, а неограничените пространства да и бидат отстапени на мислата.” Тоа е причина зошто Ивона со толку едноставност, со толку многу емоции ја привлече публиката на промоцијата. За крај, еве една песна со која можете и вие да допрете до нејзината душа.

Ива Чрњар

ВО МАКЕДОНИЈА

*Ако ме прашаш каде сум родена,
Ќе ти кажам ВО РИЕКА!
Ако ме прашаш каде живеам,
Ќе ти кажам ВО РИЕКА!
Ако ме прашаш каде сум најсреќна,
Од срце ќе ти кажам ВО МАКЕДОНИЈА!
Таму каде што никогаш не сум живеела,
Таму ми е срцето, со сонцето.
Само те молам не прашувај ме: Зошто?
Не можам да ти објаснам.
Само знам – таму припаѓам.
И тоа го чувствувам во својата крв,
И го гледам во нозеве
Кога ќе слушнам македонска песна.*

Лечиме и скршени СРЦА.

КАРДИОВАСКУЛАРНА ХИРУРГИЈА.

Срцето е најперфектниот мотор на природата. Чукањето на вашето срце е доказ дека сте живи, мерило за вашето здравје, показател на вашите емоции.

Дозволете ни да Ви помогнеме кога мора и да Ве охрабриме кога треба.

СПЕЦИЈАЛНА БОЛНИЦА ЗА ХИРУРШКИ БОЛЕСТИ

ФИЛИП ВТОРИ

ПОДОБРО ЗДРАВЈЕ

Special Selection

TIKVEŠ

VINARIJA

Uživajte u vinu umjereno
www.tikves.com.mk